

אתגא

בשבע 1029 | כ"ו בטבת תשפ"ג, 19.01.23

גדל בבית חרדי והוביל את
המאבק על עמונה ואביתר:
צבי סוכות, בקרוב חבר כנסת
חדש, מספר על הרגע שבו
החליט לעבור צד

// עניין אישי, רבקי גולדפינגר

איה קרמרמן בטור פרדה, אביגיל מייזליק פותחת מדור אוכל חדש

צילום: נעם ריבקיני פנטון, פלאש 90

אהבת יהונתן

ברגעים הנוראים ביותר שחווה בכלא האמריקני, מי שהחזיקה אותו בחיים מרחוק הייתה רעייתו: במלאות שנה לפטירתה של אסתר פולארד מספר בעלה יהונתן על הזוגיות שניצחה את הקשיים, משתף ברגעי הפרידה מאסתר בבית החולים, ונותן לה את כל הקרדיט על דרכו לחיי תורה ומצוות

// עפרה לקס

ידידיה מאיר
yedidyameir@gmail.com

המניה

מחשבות על תמונת אהרן ברק והתפילין. וגם: האם תזכו להצטרף השבוע למועדון הזהב?

בנדרים, עוד חודש מהיום, אתה מוזמן לעשות את הלימוד אצלי בבית עם כל חבורת הגמרא שקמה בזכותך. יונתן התרגש מאוד מההזמנה, ואתמול זה קרה. הוא ביטל הכול והגיע ללוד להיפגש עם חבורת הגמרא שלו.

4 וואו. סיפור מרגש מכל כך הרבה זוויות. קודם כול, זה יהודי נשאר אחרי התפילה בשבת בבין הזמנים ללמוד דף גמרא בבית הכנסת. רק החלק הזה של הסיפור כבר מרגש. זה לא מובן מאליו. ואז החשק שזה עושה ליהודי אחר. טוב, זה כבר יותר מובן. אם תראו באיזו שמחה והתלהבות יונתן רואל לומד, כנראה גם אתה תרצו להיות חלק משמחת החיים הזאת. ואז ההשפעה של הלימוד של הדף הזה, דף מקרי אחד, על מי שלמד אותו. קודם כול המחשבות על חזרה ללימוד. אבל בעיקר - המעשה בפועל שמגיע בעקבות המחשבות. אסף וייס לא נשאר שקוע בהרהורים נוגים על שנות לימודיו שלא ישובו עוד. הוא החליט פשוט להשיב אותן.

בדיוק השבוע קראתי שיחה של הרב אביגדר נבנצל על הפרשה, בספר הנפלא 'שיחות לספר שמות' (בעריכת הרב יוסף אליהו), שבה הוא כותב כך: "נקודת ההבדל בין צדיק לרשע אינה בכך שאחד מתחרט והשני לא. שניהם מתחרטים. גם לפרעה היו מחשבות טובות של שיפור, כמו לכולנו. עיקר ההבדל הוא ביישום של אותן מחשבות טובות בחיי המעשה". אנחנו קוראים בפרשה בהשתאות על פרעה הזה, שכל הזמן מבטיח שהנה, זהו, הוא חוזר בתשובה. ובסוף לא. איך זה קרה לו? הרי הוא החליט החלטה ברורה! בעצם, אומר הרב נבנצל, בכל אחד מאיתנו מסתתר פרעה צ'ק קטן. מה, לנו לא קרה שהחלטנו החלטה ברורה ולא עמדנו בה?

ושימו לב לפסקה הבאה: "כשעולה לנו מחשבה טובה - יש להתכונן מיד למערכה העיקרית שתתחיל מחר בבוקר, כשרושם הדברים יתפוגג באופן טבעי. לחשוב איך להקנות נצחיות להחלטות הלב. ההבדל בין צדיק לרשע הוא במרחק שבין התעוררות אחת לשנייה. אצל הרשע קיים חלל גדול ביניהן. כל הרהור תשובה חולף ביעף, ועד להרהור הבא - הוא הולך בשרירות ליבו. ואילו הצדיק מחפש קביעות ואורך ימים להתעוררות הלב. מושך את ההשפעה על פני זמן רב ככל שניתן. 'לתפוס' את ההרגשות ולאמץ אותן אל הלב, לשמר את רגעי האמת".

איזו הגדרה נוקבת להבדל בין צדיק לרשע. שנוכח להיות כמו אסף וייס, שלקח את ההתעוררות הרגעית ההיא בבית הכנסת במושב רמות, והפך אותה למשהו הכי קבוע ויציב. ולא רק של עצמו אלא של עוד 25 חברים מתמידים שנשארים שעה אחרי התפילה למפגש משמעותי עם הגמרא. כמה מרגש.

5 אבל אתם יודעים מה הכי מרגש? ביום שלישי השבוע מסיימים בשעה טובה ומוצלחת מאות אלפי לומדי הדף היומי בעולם את מסכת נדרים. למחרת, ביום רביעי, יחל הלימוד של מסכת נזיר. אל המועדון הזה של הדף היומי אפשר להצטרף, כידוע, בכל יום, אבל מסכת חדשה היא תמיד הזדמנות טובה, בפרט אם אתם בכורות שרוצים לבוא עם סיום מסכת לערב פסח. זה יוצא לכם בול. אבל עזבו סיום. אל תחשבו בגדול. תחשבו בקטן. ביום רביעי הקרוב קחו גמרא (רצוי מנגישה: שטיינזלץ, שוטנשטיין, מתיבתא של עוז והדר - לפי טעמכם) או כנסו לפורטל הדף היומי ולמדו דף אחד. רק דף אחד. ואם יהיה לכם נחמד, אז למחרת תלמדו עוד דף. ומי יודע, אולי מיישהו יראה אתכם לומדים וזה יעשה לו חשק. וגם הוא ילמד דף אחד. ועוד אחד. ואז, מי יודע, אולי הוא גם יפתח שיעור.

אז שיהיה לכם בהצלחה ביום רביעי עם הדף האחד הזה במסכת נזיר. ותשמרו את הטור הזה. לכו תדעו, אולי בעוד כמה שנים הוא יהיה שווה הופעה פרטית של יונתן רואל באיזה סיום מסכת בסלון (רק אל תשכחו להזמין לסיום גם מנחה).

יונתן רואל עם משתתפי השיעור בלוד

בסרטון וידאו שפורסם למחרת נראים אריה ארליך ואהרן קליגר מ'משפחה' מניחים את התפילין לברק כשהוא מתקשה להשלים את מילות הפרשה הראשונה של 'שמע ישראל'. הם צריכים לומר איתו מילה במילה

דקות אני שואל אותו: תגיד, יונתן, ההורים של אשתך גרים במושב רמות ברמת הגולן?

יונתן מתעניין: למה אתה שואל? ואני אומר לו: תשמע סיפור. לפני כשבע שנים וחצי היינו קבוצת משפחות, חברים טובים מלוד, בסוף שבוע בחופש הגדול בצימרים במושב רמות. בשבת בבוקר, אחרי התפילה, כשכולם הלכו, נשארת ללמוד דף יומי בבית הכנסת. שאלתי אותך אם אפשר להצטרף וללמוד איתך. ענית בחיוב ולמדנו יחד. באופן אישי יצאתי מהלימוד הזה עם חוויה חזקה מאוד. נזכרתי (אחרי נתק ארוך מאוד) כמה אני אוהב ללמוד גמרא.

עד כדי כך זו הייתה חוויה חזקה, שכמה ימים אחר כך הצעתי לחברים שלי בבית הכנסת בלוד שנגבש קבוצה שתישאר אחרי התפילה בשבת בבוקר ללמוד שעה גמרא. בהתחלה היינו 3-4 חברים. זה לא היה פשוט לשנות הרגלים של לוח זמנים ולהגיע הביתה בשבת בבוקר שעה מאוחר יותר, אבל לאט לאט הקבוצה התגבשה, והיום, שבע וחצי שנים אחרי, אנחנו כ-25 איש בקבוצת גמרא! ואיך הכול התחיל? בלימוד מקרי של דף יומי אחד איתך בחופשה בגולן.

יונתן מסתכל עליי בהפתעה. שומע לראשונה על השיעור שנוסד בזכותו. ואז אני רואה שהוא לומד גם עכשיו, בטיסה, דף יומי. המסכת שלומדים היא נדרים. ואז אני נזכר. תקשיב, אני אומר לו, כמעט בטוח שמה שלמדנו איתך אז בשבת ההיא בגולן היה מסכת נדרים.

אני שולח בקבוצת הווטסאפ שלנו את הסיפור ומבקש מחברים שלי לשלוח לי תמונות מסוף השבוע שהוא בהוא ברמות כדי להיזכר מתי בדיוק היינו שם. פתאום אוהד נוי, חבר שלי, אומר לי: שמע, בדקתי בלוח הדף היומי, ולפי התאריך של השבת ההיא בגולן, לפני שבע וחצי שנים, למדנו אז את דף עו במסכת נדרים.

אני מראה ליונתן את ההודעה בסלולרי והוא בתגובה פותח את הגמרא בדף ע"ו במסכת ומראה לי מה כתוב שם למעלה בכתב יד: 'מושב רמות בין הזמנים'. מסתבר שליונתן יש מין מנהג כזה. הוא כותב על הדף בגמרא בכל פעם שהוא לומד בה מחוץ לכולל שלו. לפני הנחיתה אמרתי ליונתן: שמע, כשאתה מגיע לדף עו

1 ברגע הראשון, כשראיתי את התמונה של אהרן ברק עטור בתפילין בעיתון 'משפחה', הייתי בטוח שמדובר בפוטו מונטאז'. אומנם ברק אמר בשבוע שעבר שלמען המשך קיום מורשתו השיפוטית הוא מסכים לעמוד מול כיתת יורים, אבל עד כדי כך? להניח תפילין? מה השלב הבא? אסתר חיות עטוית מטפחת, מפרישה חלה, בתמונת השער של מגזין 'פנימה'?

ואו, כשהבנתי שזה אמיתי - התרגשתי. לא כל כך מאהרן ברק כמו מהמראיין אריה ארליך, שהוא קודם כול חב'דניק ורק אחר כך עיתונאי. הוא רואה יהודי, לא משנה כמה הוא רחוק - וישר חושב איך הוא יכול לזכות אותו במצוות.

אשר לברק עצמו: בטוח שהנחת התפילין השפיעה עליו. כל מצווה, בטח כזאת חשובה, פועלת השפעה סגולית על מי שמקיים אותה. ככה אנחנו מאמינים. אבל אני חושש מההשפעה התקשורתית של ההנחה המרגשת הזאת על המאבק הציבורי החשוב ביותר בתולדות מדינת ישראל, שבעיצומו אנחנו מצויים בימים היסטוריים אלה.

הרי זו לא הייתה הנחה בסתר. מדובר, בסופו של דבר, באירוע תקשורתי, שהנשיא ברק - גאון המשפט והתקשורת - מבין היטב ומנהל היטב. הרעיון הוא להעביר מסר: הנה, תראו אותי, אני לא כזה אנטי-יהדות. אני אפילו מניח תפילין. או: מסכים להניח תפילין.

אבל אסור להתבלבל. ברק הוא היריב המר ביותר שהיה לזהות היהודית של מדינת ישראל בשלושים השנים האחרונות. על זה בדיוק ניטש המאבק עכשיו. מי יקבע את זהותה של מדינת ישראל: הרוב, שרוצה מסורת ושבט ומשפחה ופסח וארץ ישראל וביטחון ולאומיות, או מיעוט קטן ומגה-פרוגרסיבי שרוצה להפוך את ישראל בכוחנות, באקטיביזם, למדינת כל אזרחיה.

2 ועוד משהו: בסרטון וידאו שפורסם למחרת נראים אריה ארליך ואהרן קליגר מ'משפחה' מניחים את התפילין לברק כשהוא מתקשה להשלים את מילות הפרשה הראשונה של 'שמע ישראל'. הם צריכים לומר איתו מילה במילה. זה מדהים. האיש המשפיע ביותר על מערכת המשפט בישראל מאז קום המדינה, הגאון הגדול, המחדש הגדול, שכל רז לא אניס ליה, גם במשפט הישראלי וגם בחוקי המשפט בעולם - לא יודע להשלים את מה שכל ילד בן שלוש יודע. האיש שפוסק בעניינים היהודיים הרגישים ביותר כמו גיור, לא יודע בעצמו את מה שמלמדים ביום הראשון באולפן גיור. אז נגיד שהוא לא רואה חשיבות דתית בטקסט הזה, כי הוא לא יהודי שומר מצוות. נגיד. אבל אפילו לא חשיבות היסטורית? תרבותית? ספרותית? עד כדי כך הוא מנותק מהשורשים היהודיים שלו?

תגידו שאי אפשר לשפוט ילד יהודי שבגיל חינוך הסתתר בתוך גומחה בקיר ביתו של איכר בגטו קובנה מאימת אקציית הילדים? זה נכון. נכון מאוד. סיפור חייו והצלתו הנסית הוא סיפור יהודי מדהים ומרגש. אבל אסור להתבלבל: אהרן ברק הוא לא "תינוק שנשבה", אלא "תינוק ששבה". הוא אחראי, באיך ספור הפסיקות שלו, ובכלל באקטיביזם השיפוטי שהוא המציא והוביל, לפגיעה הקשה ביהדותה של המדינה. אני מקווה מאוד שהתמונה המרגשת הזאת לא תרפה את ידיו של אף אחד מנבחרי רוב הציבור, במהלך ההיסטורי והחשוב שמתבצע בימים אלה, לתיקון הקלקול הגדול של אהרן ברק. ומשפע מצוות תפילין יושפע למדינת ישראל שפע קודש.

3 ומכאן לעניין (סגולי) אחר לגמרי. את הדברים הבאים כתב לפני כמה ימים אסף וייס, מייסד ארגון החינוך 'מעגלים': "לפני כחודש עליתי על טיסה חזרה מניו יורק לישראל וראיתי שיושב לידי איש מוכר, אומן ויוצר מתוק מדבש, יונתן רואל. התחלנו לדבר דיבורים של טרום טיסה... לאחר כמה

מה הסדר?

ישיבות ההסדר, לחיות על פי הסדר הנכון לך

לחיות את ה"תוספות" והנתיבות שלום, את האורות וה"קצות"
את חיי התורה והמעשה של ימינו ולבנות עולם רוחני שחי תורה

תרגיש בבית,
מחכים לך בישיבות ההסדר

אשור & more

לפרטים על הישיבות השונות ולתיאום שבו"ש חפש ב- Google "איגוד ישיבות ההסדר"
WWW.HESDER.ORG.IL | OFFICE@HESDER.ORG.IL | 02-6209010

יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

חלוץ הנעל

אצלנו בבית כל מה שקורה כבר רמוז בכתובים, ככה שלא הופתעתי כששעתיים אחרי שקראנו בתורה את הפסוק "של נעליך מעל רגליך" בשבת האחרונה, עדכנה אותי אשתי שחייבים לקנות ליעקבין הבכור נעליים חדשות. אשתי טענה שסמיכות האירועים לא מאוד מרשימה, כי היא אמרה לי את זה כבר לפני חודשיים. כנראה שהיא אמרה את זה בדיוק בשבת שבה הפטרנו "וקולה לא יישמע".

בואו נתקדם. היעקבין הבכור הבהיר לי שהוא רוצה נעל כדורסל שהיא פירמה, משהו שאפשר לצאת איתו מהבית בנפש חפצה ובפסיעות גסות לא עלינו. היעקבין המסכן כנראה עדיין לא הפנים לאיזו משפחה הוא נולד. אני עוד זוכר את עצמי בגילו, מבקש מאבא שלי לקנות לי נעלי ספורט שהן פירמה. אבא שלי לא היסס לרגע, הלך איתי לחנות הנעליים השכונתית ורכש לי זוג נעלי 'סטרייק' חשודות. איזו פירמה זו סטרייק, אתם שואלים? ובכן, אם אתם שואלים אז שפר עליכם מזלכם. סטרייק, ומי שמכיר מסתמא נצרכה בו הטראומה, הייתה זיוף של נעלי נייק. גם להן היה סמל כזה של וי... זהו. זה כל הדמיון.

שלא כמו נייק, חברת סטרייק יצרה למעשה גרביים עם סוליה. לימים חוקרים יחשפו שמדובר בחוליה האבולוציונית החסרה בין הסנדלים התנ"כיים ובין נעל הספורט המודרנית.

ותנו לי לספר לכם שלהסתובב עם נעלי סטרייק ברעננה לא היה הדבר הכי מקדם חברתית שאפשר לעשות בחיים. בכל מקום שבו הייתי, נעלי הסטרייק שלי הותירו חותם. כפשוטו. הן פשוט היו מתפרקות תוך כדי הליכה. הייתי דש אותן בעקבי במלוא מובן המילה, עד שיום אחד הגעתי הביתה והן פשוט התפיידו לחלוטין מרגליי.

בסופו של דבר אמא שלי שמה לב לנעליים שלי שמתפוררות כאילו ת'אנוס בכבודו ובעצמו נקש באצבעו וכיוון בליבו להוציא אותן מן העולם, והחליטה לנסות כיוון אחר ולקנות לי נעליים שהן פירמה.

אבא שלי התנגד אבל אמא שלי הנעלה, נעלה נעלה, נעלה את בעלה מחוץ לבית עם הילד עד שיחזור עם נעליים הגיוניות. בדרך לחנות הנעליים סיפרתי לאבא שלי מה המחיר החברתי שאני משלם על ההשקפות הכלכליות המפוקפקות שלו והוא החליט, באקט שנוגד כל עצם יקית בגופו, לזרום איתי.

נכנסנו לחנות הנעליים וניגשנו ישר למדפים של הביוקר. המוכר שראה את הנולד הגיש לאבא שלי כוס מים צוננים וטפה על מצחו עם ממחטה רטובה כדי לנסות להוריד את החום.

אני שמתי את עיניי על נעלי 'נייק' חדשות, כשהמוכר

הצעיר והמגניב הפנה את תשומת ליבי לפירמה חדשה בשוק: 'אקטיב'. ואם אתם לא מכירים את הפירמה אני לא מופתע, הייתה להן הבלחה קצרה מאוד בארץ אבל אני, בר מזל שכמותי, הספקתי ליפול בפח.

"לנעליים האלה יש קפיצים מיוחדים", פיתה אותי המוכר ואני פנטזתי איך אני ממריא מעל כולם במשחק הכדורסל הקרוב, מטביע כמו וינס קרטר בשעתו.

אמורתי לאבא שלי שהולכים על האקטיב. לא אשכח את הרגע הזה. יעקביני האב שילם 300 שקלים על הנעליים הללו. הון עתק שאפשר היה לקנות בו חמישה זוגות סטרייק ועוד להישאר עם עודף לרכישת נעלי אגיס מפנקות.

במשחק הכדורסל שאחרי הרכישה לא הטבעתי כמו וינס קרטר בשעתו, אפילו לא כמו וינס קרטר הפנסיונר של ימינו. הקפיצים הללו לא עשו כלום.

טוב, זה לא לגמרי מדויק. משהו אחד הם כן עשו. הם חרקו. אוי, איך שהם חרקו.

יומיים אחרי שקנינו את הנעליים, שמתי לב שכולם יודעים מתי אני עומד להיכנס לחדר. כל צעד שהלכתי לווה בצליל "קרקצן" כזה שנתן תחרות רק לקרקצן בלב של יעקביני האב בכל פעם שהוא נזכר כמה שילם על המפגע הסביבתי הזה.

כל תנועה קלה גרמה לחריקת הקפיצים. כל כך התפדחתי מהרעש, ששנתיים לא התנדננתי בשמונה עשרה. אני אפילו לא צוחק. הן היו רועשותתתתת. וכאילו להכעיס, מלבד החריקות הנעל הייתה מטורפת! העמידות שלה הייתה ביחס הופכי לקולניות שלה. לא היו נעליים איתנות ממנה. יכלה הזמן והמה לא יכלו.

ואני, כמה קיוויתי שהן יתפרקו כבר. רציתי להתפלל על זה אבל כאמור, חששתי להתנדנד.

לבסוף דרכתי בטעות על מסמר והסוליה נוקבה בתאונה שעד היום יעקביני האב חושד שהייתה מבוזמת, ובצדק.

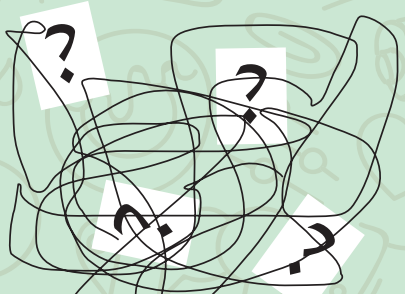
אז למרות שמעשה אבות סימן לבנים, החלטתי שהבן שלי לא צריך לעבור את התלאות שאני עברתי בחיפושים אחרי נעל שראויה לדרוך בקהל וגם לא חורקת כמו בית רדוף רוחות בסערה. אז פייגנו לנו אחר צהריים וביקרנו בלא פחות מחמש (!) חנויות נעליים, כדי לוודא שהיעקבין מקבל בדיוק את זוג הנעליים שהוא רוצה. אלא שאז התברר שאת הזוג שהוא בדיוק רוצה אין במידה שלו, אז הלכנו על הזוג השני שהוא הכי רוצה. לא סוף העולם.

הוא חזר למחרת מבית הספר והזדרזתי לשאול אותו איך החברים הגיבו לנעליים החדשות. הוא אמר שהתגובות באמת היו טובות ושגם הנעל עצמה באמת נוחה, אבל שלחבר אחר יש נעל חדשה שנראית הרבה יותר מגניבה ושאפילו "יש לה קפיצים".

חיכיתי אליו באושר. "תן לזה יומיים".

אני עוד זוכר את עצמי מבקש מאבא שלי לקנות לי נעלי ספורט שהן פירמה. אבא שלי לא היסס לרגע, הלך איתי לחנות הנעליים השכונתית ורכש לי זוג נעלי 'סטרייק' חשודות. איזו פירמה זו סטרייק, אתם שואלים? סטרייק הייתה זיוף של נעלי נייק. גם להן היה סמל כזה של וי... זהו. זה כל הדמיון

כשאחרן ברק מצטטם עם תפילין זו תמונה מרגשת משהדרת אחדות, אבל אם אני מצטטם אוכל ציבורר פתאום זו בעיטה במסורת ישראל סבא, יאללה יאללה

המתנגדים לפרוררה טוענים מצביעי הימין לא הבינו למה הם באמת מצביעים. נדמה לי שהם מתבלבלים עם הבחירות הקודמות

מפלגות החרדיות לא מכנים את המתנגדות לתומכיהן של לוי: זה שם אחר לזה

הכי קל להפזיז לא להלחמת אחים, אבל נראה אתכם אומרים מה כן

כן!

לא!

עשרות
כבר חתמו
על החיים
הטובים
עכשיו תורכם!

Brilliant & co.

עשרות מצטרפים מכל הארץ כבר חתמו על איכות חיים בדיור המוגן של
פרוטיאה באלקנה. הצטרפו גם אתם, חותמים לכם שהחיים הטובים
רק מתחילים...

הטבה ל-10
המצטרפים
הראשונים
לשנת 2023!

הבנייה בעיצומה

ההדמיות להמחשה בלבד

מעל 70% מדירות ארבעה חדרים נמכרו
הזדרזו לבחור את הדירה שלכם!

פרוטיאה באלקנה
מאמינים בחיים הטובים

לתיאום התקשרו:
***9405**
www.proteahomes.co.il

מוזמנים לביקור
בדירה לדוגמא

דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מלחמת אחים

אני לא יודע אם הימין והשמאל באמת ילחמו או שבסוף ההיגיון ינצח. מה שאני כן יודע הוא שאצלי בבית המלחמה כבר בעיצומה

אמורה להיות עכשיו בשנת חורף? ומה הקטע הנבזי של "אם אני לא ישנה, אף אחד לא ישן פה"?! ניערתי מעליי את השמיכה, קמתי, הדלקתי את האור וסרקתי את הסביבה. לא הייתה שם שום יתושה. "אמרתי לך, סתם חלמת", אמר המוח. "כן? אז מאיפה העקיצה במצח?" העפתי לו כאפה, מה שרק הגביר את הכאב הצורב ממילא. כיביתי את האור וחזרתי לישון. גם היתושה חזרה. קמתי, הדלקתי את האור. ואז ראיתי אותה, עומדת על הקיר במצב קפוא, אולי כדי שלא אבחין בה, אולי בגלל הקור. "זה הסוף שלך", סיננתי בשפתיים קפוצות, הרמתי את היד והנחתתי מכה איזומה על הקיר. היתושה הספיקה בינתיים להמריא ולגחך אליי מהתקרה. עכשיו כאבו לי גם המצח, גם המוח וגם היד. והשכנים מהצד השני של הקיר שדפקו עליו במחאה. גם אשתי התעוררה ושאלה מה נראה לי שאני עושה.

"צד יתושי חורף", עניתי בכאב, "אחחח". "אין יתוש בעולם כלל", היא אמרה וביקשה שאכבה את האור. המוח שלי דווקא טען בתוקף שאם יש בחורף ענבים ומלונים ואפילו מלחמות אז למה שלא יהיו יתושים, אבל זה המוח שלי אז אל תחפשו היגיון. מאז, מדי לילה בלילו - לא תמיד, רק כשאני מנסה לישון - מזמזמות לידי היתושות כמו מל"טים איראניים בשדות הקטל של אוקראינה. ואז אני מתעורר, פולט "אחחח" כואב וממשיש את מקום העקיצה, בדרך כלל הלחי או המצח, אם כי לעיתים הן מצליחות להכאיב גם באיזו פיסת כף יד ששכחתי בטעות מחוץ לאזור המוגן של השמיכה. עכשיו יש שתי אפשרויות. הראשונה - להתעלם, להיעקץ ולהתעורר ב"אחחח" כואב. השנייה - לקום, להדליק את האור ולגלות שכל היתושות נעלמו בלי להשאיר זכר. ובאמת למה שישאירו זכר אם הן בעצמן נקבות. אז אני מכבה את האור והן שוב עטות עליי, מזמזמות, עוקצות, ואני מתעורר ב"אחחח" מתסכל במיוחד. ככה כל הלילה - הן מזמזמות, אני משיב מלחמה, בסוף הן אלה שעוקצות אחרונות ואני מוצא את עצמי משפשף את המקום הכואב ואומר לעצמי אחחח, אחחח, אחחח. ממש מלחמת אחחים. כן, בחורף.

סימטריה דמוקרטית

ממה שהצלחתי להבין עד עכשיו, הטענות של השמאל נגד הרפורמה של יריב לוי הן כאלה:

1. לא אמרתם לפני הבחירות שזה מה שתעשו.
2. זה צעד קיצוני שמצריך הסכמה, או לפחות משאל עם.
3. לימין יש בכנסת רוב מקרי שהושג רק בגלל שמרצ לא עברה את אחוז החסימה.
4. כל מה שהמפגינים עושים הוא קדוש, כולל נאצות, חסימות כבישים והשוואות בוטות לגרמניה הנאצית.

ומכיוון שבקיץ הקרוב ימלאו שלושים שנה לפרוץ הסכמי אוסלו לחיינו (איך הזמן רץ כשפיגועים), אין לי אלא להסיק שהשמאל צודק לחלוטין. אז נכון, רבין לא אמר מראש שהוא יעשה הסכם עם אש"ף ויהיה מוכן לוותר על הגולן (הוא אמר את ההפך אבל למה להיתפס לקטנות). נכון, זה היה צעד קיצוני ששינה את פני המדינה ונעשה ברוב דחוק שהושג בגלל שמפלגת התחייה לא עברה את אחוז החסימה. וכן, שלטון השמאל זרק לכלא מפגינים שחסמו כבישים, סגר את ערוץ 7 ועד היום מאשים את הימין בהסתה בגלל סוכן שב"כ שהפיץ כרוז מחליאה של רבין במדי אס.אס.

אה, וכל מפלגות הימין אמרו בפירוש לפני הבחירות האחרונות שזאת התוכנית. לעומת חבורת אהרן ברק, שביצעה מהפכה שיפוטית בלי להודיע ובלי לבקש הסכמה מאף אחד.

אבל היי, זה לא אותו דבר. ●

מאיפה הגיעו לכאן יתושים באמצע החורף? אילוסטרציה

היתרון הגדול של החורף הוא שבניגוד לקיץ, אפשר להתכסות בשמיכה עבה כך שהיתושה לא יכולה לעבור. החיסרון הוא שאת הראש צריך להשאיר בחוץ, אחרת קשה לנשום וגם ככה האף סתום. ולא רק הוא

כבר שבועיים טוחנים פה את המוח על מלחמת אחים כן או לא, מה נלבש למלחמת האחים, מה נאכל במלחמת האחים, באיזה צד נהיה במלחמת האחים ולאן נברח כשכבר לא תהיה לנו מדינה בגלל מלחמת האחים. ואני אומר: חפרתם, תרגיעו. לא תהיה מלחמת אחים. כי היא כבר כאן. מי שעדיין טוען שמלחמות כבר לא קורות בחורף הוא או סי היימן, או מישהו שלא ראה את הקרבות העיקשים שניטשים ביני ובין היתושים. כן, בחורף.

הכול התחיל כשילילה אחד התעוררתי בגלל זמזום טורדני ליד האוזן. את הזמזום הזה אני מכיר היטב מלילות הקיץ הקשים, אבל הוא בכל זאת נשמע לי מוזר כי אני די בטוח שכשהלכתי לישון עדיין היה חורף. נים ולא נים פקחתי את העיניים והסתכלתי בשעון. הוא הסתכל עליי במבט של מה אתה מפריע לי באמצע הלילה. ביקשתי סליחה וחזרתי לישון בשקט. זאת אומרת, עד שהזמזום המעצבן העיר אותי מחדש שתי דקות אחר כך.

"זה שום דבר", הרגיע אותי מוחי היגע, "אתה בסך הכול חולם שתוקף אותך יתוש". "איך אתה יודע שזה חלום?" שאלתי. "כי אין יתושים בחורף", אמר המוח, "וחוץ מזה אני מוח, אני חכם". בינתיים הזמזום התגבר והגיע לסירוגין מאוזן ימין ומאוזן שמאל. יש לי תחושה ששמעתי אותו אפילו מהסנטר, אבל בזה אני לא לגמרי בטוח. גם המצח התחיל פתאום לכאוב לי.

"אחחח", שפשפתי את המצח, "מה קרה?" "עקץ אותך יתוש", ענה המוח הכולי יודע. "בחלום?" "לא, במציאות". "אבל אמרת שזה חלום". "טעיתי".

"איך טעית? אתה מוח, אתה אמור להיות חכם!" "בסדר, אבל אני המוח שלך". זה הסביר הרבה דברים, אבל לא את השאלה על היתושים והחורף שהמשיכה לנקר בי. זאת אומרת לזמזום. ולעקוץ. כלומר בינתיים הבנתי מה פשר הכאב הזה במצח. אבל איך הוא הגיע לכאן באמצע החורף? "מי?" שאל המוח שלי, שלא מצטיין בהבנה מהירה גם כשהוא לא במצב ישנוני.

"היתוש", מיששתי את המצח ההולך ומתנפח. "יתושה", תיקן השוביניסט השכלתן, "יתושים לא עוקצים". אין שכל אין דאגות, חשבתי בתסכול, אבל המוח קרא את מחשבותיי. "דווקא יש דאגות", הוא אמר, "יש יתושה בחדר. מה היא עושה פה בחורף?" "לא יודע", מלמלתי, ואז אשתי התעוררה ושאלה עם מי אני מדבר באמצע הלילה.

"עם אף אחד", נאנחתי. "דברת איתי?" קפץ האף בבהלה. "לא, יא סתום", אמרתי לאף, שבאמת נסתם מדי פעם בגלל הקור, מה שמעורר ביתר שאת את השאלה שהציקה לי לגבי היתושה והחורף, אם כי מי שבאמת הציקה לי הייתה היתושה שהמשיכה לחוג סביבי ולזמזם מזימות מקפאות דם, כפשוטו.

היתרון הגדול של החורף הוא שבניגוד לקיץ, אפשר להתכסות בשמיכה עבה כך שהיתושה לא יכולה לעבור. החיסרון הוא שאת הראש צריך להשאיר בחוץ, אחרת קשה לנשום וגם ככה האף סתום. ולא רק הוא. אם אני מכניס את הראש לתוך השמיכה אני מסתכן בחנק. אם אני מוציא אותו אני חוטף את החדק. של היתושה.

אחרי סבב הזמזומים החמישי החלטתי שדי לכיבוש. זה הבית שלי, זה החורף שלי, והכובשת המזמזמת לא אמורה להיכנס אליו. לבית, אני מתכוון. גם לחורף. איך היא בכלל מצליחה לעוף בקור הזה? היא לא

חתומים על איכות חיים

עשרות מצטרפים מכל רחבי הארץ בחרו בחיים הטובים של פרוטיאה באלקנה וחתמו על איכות חיים. מוזמנים להכיר חלק מהזוגות ולקבל הצצה אל מאחורי הקלעים של רגעי ההחלטה, התקוות, החלומות הכמוסים וההתרגשות הגדולה לקראת העתיד החדש.

לדעת שיש תמיד מענה לאחזקת הבית ולדאגות שלא ארצה לעסוק בהן לעת זקנה. אלקנה קרובה למרכזי תרבות וקניות, לבתי חולים מובילים, וכמובן לילדים ולנכדים. אני חושב קדימה ויודע שבהמשך השנים ניהנה מפירות ההחלטה שלנו.

אם כבר דיור מוגן רק פרוטיאה באלקנה
דפנה משתפת: "אחד היתרונות במעבר לדיור מוגן חדש שבו הקהילה מתפתחת, הוא לחיות לצד בני גילנו שמתחילים פרק חדש בחייהם, ורוצים לגור בקהילה דתית-לאומית שיש בה מקום לאנשים כמונו: פתוחים, ליברלים ושומרי תורה ומצוות". יצחק מספר כי ארבעת ילדיהם תומכים בבחירתם: "הבת שלנו הודיעה שבגיל 65, היא עוברת מיד" הוא מציין בחיוך.

בפרוטיאה באלקנה הבניה כבר בעיצומה, הדחפורים עובדים בכל הכוח כדי לספק לכם חווית מגורים מושלמת. עכשיו זה הזמן לראות קדימה ולנצל הזדמנויות. כעת תוכלו להנות מכל היתרונות שיש לפרוטיאה להציע עבורכם - בדיוק לפי החלומות שלכם. איך למשל? בבחירה מוקדמת אתם בוחרים באיכות חיים שמתאימה בדיוק עבורכם. כל ההיצע פרוס לפניכם ואתם בוחרים מבלי להתפשר בכיווני אוויר מועדפים, גודל ותכנון שמתאימים לכם בדיוק, מרפסת סוכה צמודה לדירה ואפילו חניה מתחת לבית, כי אם כבר בוחרים באיכות חיים - אז לא מוותרים על אף פרמטר. חשוב לדעת שכלל שהבניה מתקדמת - המחירים עולים וכעת זו ההזדמנות הטובה ביותר לבחור את הדירות בהתאמה אישית במחירים שלא יחזרו. בנוסף, לכבוד השנה החדשה מעניקה פרוטיאה הטבה חד פעמית לעשרת המצטרפים השונים לשנת 2023!

עם גב חזק של רשת פרוטיאה, מפרט ותכנון מדוקדק שחושב על כל הצרכים שלכם, וקהילה עוטפת וחמה של אנשים כמותכם - זה הזמן להצטרף לעשרות אנשים מכל רחבי הארץ שכבר חתמו על איכות חיים ולהבטיח עבורכם את העתיד הטוב ביותר.

פרוטיאה באלקנה
דיור מוגן לקהילה הדתית

לתיאום פגישה: *9405
www.proteahomes.co.il

למה דווקא פרוטיאה באלקנה?

"אני באה לכאן כדי לחיות" מסבירה שוש, "לא כדי לסיים את החיים חלילה. מבחינתי זהו פרק חדש של פריחה, התחדשות והזדמנויות. מצאנו כאן בסיס לצמיחה מחודשת". דוד שמח על ההזדמנות להיות חלק מקהילה שמתחילה יחד בחיים חדשים, במתחם מלא בחיי חברה ובפעילויות. "שמענו שיש קסם במקום הזה, נהיים צעירים יותר", מחייכת שוש. "עם המעבר, אנחנו מתקרבים אל הילדים והנכדים, ושמחים שזוכה לראות אותם בתדירות גבוהה יותר ובלי נסיעות ארוכות" מסכמים דוד ושוש בהתרגשות מהולה בציפיה.

עסקת חיים

אל שרה ויוסי, דוד ושוש, מצטרפים סימונה ורפאל מקדומים - הורים ל-4 וסבים ל-11 כן ירבו, סימונה מורה ומידענית ורפאל עוסק במערכות אלקטרו מכוניות.

מה זה בשבילכם פרוטיאה באלקנה?

הוריה של סימונה גרו בכפר הגמלאים של פרוטיאה בשרון, והיה לה ברור שבבוא העת תרצה גם היא לגור במתחם דומה: "מיד כששמענו על ההזדמנות לדיור מוגן בשומרון ובקהילה דתית, התחברנו". רפאל מוסיף: "החלטנו שנגיע לשלב הבא שלנו בחיים כשאנחנו במיטבנו, אנחנו בוחרים להמשיך בחיים כל עוד כוחנו במותנו".

"אנו נרגשים מהזכות להיות חלק מבניית קהילה ציונית דתית חדשה עם בני גילנו" מסכמת סימונה. מבחינתנו זאת לא עסקת נדל"ן, אלא עסקת חיים, ואני מקווה שנפגוש בפרוטיאה אנשים טובים שרוצים לפתח משהו חדש ומרענן".

חושבים קדימה

דפנה ויצחק, מקדומים גם הם, מצטרפים עם רזומה עשיר של 4 ילדים, כמעט 20 נכדים (נחת לא סופרים...) ומספר נינים מתוקים. שניהם אנשי חינוך מזה עשרות שנים: דפנה לימדה 30 שנה וריכזה את מגמת הספרות באולפנת להבה בקדומים, ויצחק הוא בעל דוקטורט בחינוך ועובד כיום במכון מופ"ת, המכון הארצי למחקר ולפיתוח בהכשרת מורים ובחינוך.

יצחק מספר על ההחלטה: "לא חסר לנו כלום בקדומים כרגע, אנחנו נהנים מחוגים ופעילויות ומעולם רוחני ותרבותי. הבעיה היא שכל דבר נמצא במרחק נסיעה וטרחה. ככל שאני מתבגר אני רוצה לטרוח פחות, ולהמשיך ליהנות מעולם עשיר של תוכן בתנאים מותאמים לגילי. בדיור מוגן יש לנו מעטפת שדואגת לנו, עם אחות 24/7 ורופא. טוב

הם מגיעים מכל חלקי הארץ, עם התרגשות בעיניים, מלאים בתקוות וחלומות גדולים. הדיירים החדשים של פרוטיאה באלקנה. מעוטף עזה שבדרום ועד קרית מוצקין שבצפון, דרך רעננה, כפר סבא, קרית אונו, גבעת שמואל, כתח תקווה, ירושלים, בית שמש, אלקנה, קדומים, קרני שומרון, גינות שומרון ונתניה. קהילה חדשה שהולכת ומגבשת מכל קצוות הארץ - קהילה של אנשים שבונים יחד עתיד וחזון משותף של הווי קהילתי, איכות חיים ואורח חיים דתי.

בעיצומה של הבניה, ועם פתיחת הרכישה המוקדמת, יצאנו להכיר חלק מהדיירים החדשים שכבר בחרו בפרוטיאה באלקנה, לשמוע מהם מה עומד מאחורי ההחלטה, ולקבל הצצה אל החששות, התקוות והחלומות שהם מצפים להגשים.

החיים שאחרי הפנסיה

"עכשיו זה הזמן שלנו לעצמנו" מכריזה שרה בחיוך. שרה נשואה ליוסי, שניהם גרים ברעננה ומגדלים משפחה לתפארת ובה ארבעה ילדים, 17 נכדים ו-6 נינים. יוסי הוא ד"ר להנדסת מערכות ומשאבי מים ושרה מומחית בריפוי בעיסוק, מטפלת בשיטת ביופיזיק וברפואה אלטרנטיבית.

מדוע בחרתם דווקא בפרוטיאה באלקנה?

"בחרנו בדיור המוגן של פרוטיאה באלקנה כי שמחנו על ההזדמנות להיות שותפים בעיצוב הבית החדש שלנו" משתף אותנו יוסי. "אני מתרגשת לפגוש בפרוטיאה באלקנה אנשים נחמדים שנוכל להתחבר איתם" משתפת שרה, ויוסי מוסיף: "אנחנו לא מחפשים קהילה שבה כולם נראים כמונו. מספיק לנו גרעין של כמה משפחות שנמצא איתם דיבור ושיח, ושנוכל לקחת חלק בקהילה דתית-לאומית שבה לכל אחד יש מקום בהתחשבות ובהדדיות".

בונים קהילה

הזוג הבא ששיתף אותנו בבחירה שלו בפרוטיאה באלקנה הם דוד ושוש כהנא מחיפה. הורים לארבעה וסבים ל-15 נכדים. דוד הוא בעל משרד עורכי דין שפרש לגמלאות ושוש עובדת במשרד עורכי דין. "אני נהנית מאוד מהעבודה ולא ממחרת לצאת לפנסיה", היא אומרת. "אני מניחה שלאחר שנעבור להתגורר בפרוטיאה באלקנה אהיה כל כך עמוסה בפעילויות שלא יהיה לי זמן להמשיך ולעבוד" היא אומרת בחיוך.

מכתב פתוח לשר החינוך החדש

אל תציע רפורמות, תן למערכת יציבות; הבט בהערכה על עובדי החינוך; תמרץ את הצעירים להיות הדור הבא של המורים ♦
השר יואב קיש, בידך מונח הפיקדון היקר ביותר של העם בישראל, אל תאכזב אותנו

איור: שאול גרד

המערכת זקוקה יותר מכול לאמון, להמשכיות, להרגיש שהיא מהלכת על קרקע מוצקה. היא עדיין מלקקת את הפצעים מהקורונה, תשאל שמטפלות בילדים נושרים, תיפגש עם הפסיכולוגים, המנהלים והמחנכים. כולם זקוקים לתנאים טובים יותר לבצע את עבודתם, אבל לא לשינוי במהות העבודה. לא לגעת בפדגוגיה. לא בקרוב.

שר החינוך מר יואב קיש היקר,

מזל טוב! היום מלאו שלושה שבועות להשבעת הממשלה שאתה חבר בה. המנכ"ל והעוזרים שלך כבר מתמקמים בכיסאותיהם, אני מניחה שאתה כבר עונה כשמישהו צועק במסדרון "היי אדוני, שר החינוך" (מישהו צועק את זה?) ושאתה כבר מחפש בקדחתנות מחליפה ליושבת ראש המזכירות הפדגוגית שהתפטרה.

קודם כול, ברכות! אתה מחזיק באחד התפקידים החשובים במדינת ישראל. לא, אין לו הילה של משרד נחשק והעשייה בו לא מעניקה כותרות, למעט מקרים של שערוריות או רפורמות. אבל האמת היא שאתה לא רק מוביל את אחד המשרדים הגדולים בממשלה, אתה אחראי על הדבר היקר לנו ביותר, יקר לפחות כמו הביטחון וביטחון הפנים. האוצר האמיתי, הילדים שלנו. המערכת שאתה עומד בראשה מחנכת ומלמדת את ילדינו במשך שמונה עשרה שנה. השנים החשובות והמעצבות בחייו של אדם. יש לה כוח לבנות ולגדל, ויש לה כוח להרוס. וכן, אנחנו יודעים שאתם רק השליחים ועלינו ההורים מוטלת עיקר האחריות, ובכל זאת. עיני מיליוני הורים, ילדים ועובדי הוראה נשואים אליך ואל צוותך. כבר בטקס חילופי השרים הודעת שהמשרד עומד לשנות כיוון, שאתה עומד לבטל את הרפורמה בלימודים ההומניים ובבגרות, שתצמצם פערים ושתהיה השר של כולם. הכרזות ראיות. ואחרי כל זה מונחת לפתחך הרבה מאוד עבודה. האתגרים בתחום שלך לא מחכים, חלקם מאיימים להטביע את כולנו. הראשון שבהם הוא האלימות.

אתה בוודאי שומע ורואה מה קורה בשבועות האחרונים ברחבי הארץ. בליל שבת האחרון חבורת בני שש עשרה חשמו חיל וחרצו את ראשו בסכין יפנית בתל אביב. הוא ניסה להשכין שלום בוויכוח בין שתי חבורות, ואחת הקבוצות חזרה לנקום. שבוע לפני כן נרצח הנער נתנאל אהרון בן החמש עשרה מדקירות בראשון לציון. כמה ימים קודם הכו נערים בני חמש עשרה אדם מבוגר במוט ברזל משום שהעיר להם וצילם אותם משחיתים גן שעשועים. אם נלך עוד אחורה נגלה אירועים כאלה בנתניה, ברחובות ובקריית שמונה.

נכון, אתה לא השר לביטחון פנים. אתה לא יכול לזרז חקירות בנושאים האלה או להגביר את מערך הסיוע בגנים ציבוריים. אבל הנוער, שגם שותה יותר ומעשן יותר סמים בשנה האחרונה, זועק הצילו. הוא זקוק לעזרה ולהסברה, לטיפול ולחינוך לצד הרתעה. צריך לשלב ידיים עם משרדים נוספים ולבדוק מה עושים כאן ועכשיו. עוד לפני התווית משנה סדורה להנהגת המשרד, עוד בטרם קביעת האופק החדש בעבורו. כבר היום מבוגרים חוששים להעיר לנערים מתקוטטים, כי הם רוצים לחזור הביתה בשלום. האם בקרוב מורים יפחדו להעיר לתלמידים?

גם להורים יש תפקיד

אחרי תוכנית החירום הזאת, יש עוד כמה דברים שצריכים להתבצע באופן דחוף ביותר בחינוך. קיבלת לידך נושאת מטוסים שמתחילה לטבוע, שסובלת מבריחה מסיבית של אנשי מקצוע, בלי עתודות ראיות לשנים הבאות. ודווקא מכיוון שהגעת למשרד בלי הצהרות בומבסטיות (תודה על זה), אספתי בשבילך יעדים מאנשים שעובדים במערכת כבר שנים. הם נמצאים בתפקידים שונים, מבכירים מאוד דרך דרגי מנהלה ועד לגננות ומורים בשטח. אלה אנשים שמכירים את המערכת לפני ולפנים. הם עובדים יום יום, שנה אחרי שנה, עם ולמען הילדים והנוער. הם לא התקשו למצוא את המטרות הראשונות במעלה,

הם מרגישים אותן אותם יום יום. ראשית לכול, אל תיגע. אחרי שביטלת את הרפורמה שהייתה הטלטלה האחרונה במערכת, תן לה להסתגל למצב החדש-ישן, ומכאן תשדר רק יציבות. אל תחפש רפורמה חדשה, אל תמציא סטארט-אפ חדש, או אקזיט. המערכת זקוקה יותר מכול לאמון, להמשכיות, להרגיש שהיא מהלכת על קרקע מוצקה. היא עדיין מלקקת את הפצעים מהקורונה, תשאל את המסגרות ההולכות וגדלות שמטפלות בילדים נושרים, תיפגש עם הפסיכולוגים, המנהלים והמחנכים. כולם זקוקים לתנאים טובים יותר לבצע את עבודתם, אבל לא לשינוי במהות העבודה. לא לגעת בפדגוגיה. לא בקרוב.

שנית, הכנס את היד עמוק עמוק לכיס ותשקיע בהקטנת הכיתות וגני הילדים. מעשה החינוך הוא לא רק הנחלת החומר הנלמד, שגם אותו קשה מאוד לעשות בכיתות מתפקעות מתלמידים. השליחות האמיתית של המורים היא היכולת לגעת בנפש התלמיד, להביט לו בעיניים, להכיר אותו לעומק, לראות במה הוא מתקשה והיכן אפשר לקדם ולסייע. כל זה בלתי אפשרי בכיתות גדולות ובגנים גדולים, שמכילים ילדים ברמות שונות עם קשיים שונים.

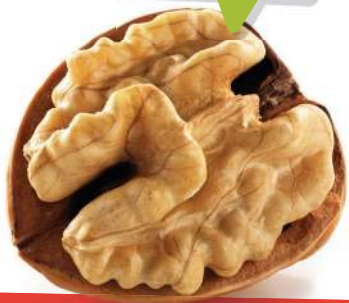
חשוב לא פחות לחזק את ההון האנושי. כן, שים רגע בצד את התדמית של ארגוני המורים ותיבט על השליחים שלנו, מורים, גננות, מנהלים וסייעות, בהערכה עמוקה. הערכה שתתבטא בטיפוח שלהם, ממש כמו שעושים בהייטק. החל ממשכורות גבוהות, המשיך בהפחתת ביורוקרטיה ומשימות שלא מאפשרות להם לנשום וגורמות לשחיקת יתר ועד למתן עצמאות ואוטונומיה. כן, פשוט לסמוך עליהם. וגם, חשוב להשקיע בהכשרה. להפוך את סיעות הגנים והחינוך המיוחד למקצועיות. לא היום, אתמול.

יעד רביעי וקריטי הוא המבט לעתיד. בניית עתודות ראיות. בדיקה מעמיקה של הסיבות שבעטיין לא הולכים ללמוד היום הוראה וחינוך לגיל הרך וטיפול מיידי בחסמים. הילדים הולכים ונהיים מורכבים. הם מורגלים למסכים ומכורים למתקנים, ועם זה הגננות והמורים מתמודדים, אבל מנגד לא נכנס כוח הוראה חדש, ומי שנכנס פורש אחרי מעט שנים. לא רחוק היום שהסף היחיד לחינוך הילדים בגן ובבית הספר יהיה דופק. מוסדות חינוך רבים כבר נמצאים שם.

ובכן אדוני, זו רשימה התחלתית. אפשר להוסיף לכאן שמירה על החינוך הממלכתי מול החינוך הפרטי ההולך ומתחזק, כדאי להוסיף הקפדה על מינוי בעלי מקצוע שיוכלו לקדם את המשרד, אבל בעת הזאת נדרשת האזנה עמוקה לאלה שנמצאים שם כבר שנים ולסייע להם לחלץ את העגלה מהבוץ. אני בטוחה שתמצא שותפים נפלאים. מורים לחיים.

ולנו ההורים אוסיף מילה: אפשר לזרוק הכול על השר ולהגיד שעשינו את שלנו, הרי בסוף אנחנו לא מנהלים תקציבי ענק ולא מתוונים מדיניות. אבל האמת היא שלכל אחד מאיתנו יש גם אחריות מול הגננות, המורים והמנהלים של ילדינו. אנחנו יכולים להתנהל אחרת. בסובלנות, בכבוד ובהערכה. אני לא מתכוונת למתנה ביום המורה או לברכה מפונפנת בסוף השנה, אלא ליומיום מורט העצבים. זה אומר לא לשלוח מסרונים בשעות לא שעות, לא להרים את הקול, לא לדרוש מהמורים להיות כל יכולים, לא לתלות בהם את הקשיים שלנו ושל הילדים. וכן, לזכור לומר מילה טובה. זה לא צעד גדול, אבל הוא חשוב, ובעיקר - זו החובה שלנו מול מי שעוסק בחינוך ילדינו יום יום, שעה שעה. לא נעים לומר, מי שעושה את זה לא פעם במקומנו. ●

אל
תפספסו

ט"ו מבצעים שוויים בשבט!

משלוחים עד הבית
ברחבי הארץ*

ט"ו מוצרים ב-15 ₪ בלבד! ט"ו בשבט של מבצעים שאסור לכם לפספס

משמש 350 ג' ב-15 ₪ במקום 17.15 ₪	שקד מולבן מגוון צורות 250 ג' ב-15 ₪ במקום 19.75 ₪	ללא תוספת סוכר חמוציות ברכז תפוחים 350 ג' ב-15 ₪ במקום 20.65 ₪	בננה צ'יפס 500 ג' ב-15 ₪ במקום 19.5 ₪	תמר מג'הול 1 ק"ג 1 ק"ג ב-15 ₪ במקום 29.9 ₪
קמח חיטה 70% עדין 2 ק"ג ב-15 ₪ במקום 19.8 ₪	גרעיני דלעת קלופים 500 ג' ב-15 ₪ במקום 24.5 ₪	ללא תוספת סוכר מוצר ישראלי סילאן טבעי 900 גרם ישראלי 15 ₪ במקום 26.9 ₪	ללא תוספת סוכר אננס טבעי 200 ג' ב-15 ₪ במקום 19.8 ₪	ללא תוספת סוכר מנגו טבעי 200 ג' ב-15 ₪ במקום 24 ₪
מוצר ישראלי שקד טבעי 300 ג' ב-15 ₪ במקום 19.5 ₪	מוצר ישראלי טפנד זיתים 15 ₪ במקום 19.9 ₪	אגוז מלך 500 ג' ב-15 ₪ במקום 24.5 ₪	מיץ רימונים 1 ליטר 15 ₪ במקום 24.9 ₪	ללא תוספת מלח מוצר ישראלי טחינה אורגנית משומשום לבן/מלא 500 גרם 15 ₪ במקום 17.9 ₪

• פירות יבשים מיוחדים • פירות יבשים ללא תוספת סוכר • מארזים ייחודיים • מגוון עצום • תוצרת ישראלית

על המשקל
מוסיפים טעם לחיים

דברו איתנו
בוואטסאפ

alhamishkal.co.il • 1-599-50-15-15

שער בנימין • קרני שומרון

*בהתאם ללוח המשלוחים המפורסם באתר • המבצעים לחברי מועדון ומצטרפים חדשים בלבד • המבצעים בתוקף עד 6.2.2023 • ט.ל.ח.

חנה קטן
chanakatan@gmail.com

עבודה שבלב

היום, למרות שזה מקצוע כירורגי עם רפואת חירום ושעות ארוכות, 60 אחוזים מהמתמחים בגינקולוגיה הם נשים. אגב, מחקרים אומרים שדווקא רופאות ממין נקבה עובדות יותר שעות ולוקחות פחות חופשים.

מה יעשו ילדי הרופאים. השבוע חגגנו את יום הרופא. לרגל היום פורסם סקר של קופת חולים מאוחדת שמצא כי 30 אחוזים מהרופאים ממליצים לילדיהם שלא ללכת בדרכם ולא ללמוד רפואה, בגלל עומס העבודה והשחיקה, השכר הלא הולם ביחס להשקעה הארוכה בהכשרה וביחס לשעות העבודה, הירידה במעמד הרופא והאלימות שמופנית כלפי רופאים. אצלנו ברור שאף ילד או ילדה לא חלמו ללמוד רפואה ולא להתחתן עם רופא או רופאה, אבל מסיבות שונות. רוצים בית עם אבא או אמא נוכחים. לפני שנים ניגש תלמיד מרכז הרב לבני ושאל אותנו אם יוכל לתת את מספר הטלפון שלי כדי להתייעץ איתי אם כדאי להיפגש עם סטודנטית לרפואה. ענה בני בחיוך: "אולי כדאי שתשאל אותי כילד לרופאת נשים מה אני חושב". ודי לחכימא.

"בחיים אין גם וגם... בילדים אין גם נחת וגם שינה אחר הצהריים". את המשפט התמוה הזה אני שומעת בתשדיר רדיו. האמת היא שזה תלוי בשלב שבו אתה נמצא בחיים. היה זה יום שישי חם במיוחד ועמוס עוד יותר כאשר שישה זאטוטים סביבי מושכים בסינר, משתוללים ומלכלכים, ואני מרגישה שבמקום להתקדם אני נעה אחורה במדרגות הנעות לקראת השבת שעומדת להיכנס בהדר ובהדר בעוד שעות ספורות. והנה, במרפסת שמתחתיי שוכבת לה בעונג על כיסא נוח שכנה יקרה, אם לעשרה, ומערכת ספר קריאה. איך היא עושה את זה? שאלתי את עצמי. זה לא בא ביום אחד, ודברים שרואים משם לא רואים מכאן. כשאנחנו צעירים קשה לנו לעוף קדימה בדמיון עשור או שניים ולחזות בתמונה השלמה יותר, אבל בסוף זה יגיע.

המקצוע החשוב ביותר. הרב ליכטנשטיין זצ"ל היה מדבר בדרמטיות על שליחותו החינוכית של משה רבנו ועל הטרגדיה של המחנך, שאינו זוכה לקצור פירות בימיו. איש החינוך שולח את לחמו על פני המים, וברבות הימים ימצאנו. בעיניי אין מקצוע חשוב יותר ממקצוע ההוראה. אף זכינו לכך שחמישה מצאצאיו הם מחנכים. מחנך טוב משמש עוגן לתלמיד במסלול המכשולים של חייו. הוא מלמד אותו איך ליפול נכון וגם לקום אם אכן ימעד. אבל התוצאות והכרת הטוב מגיעות לאחר שנים. האמת היא שלפעמים זה כך גם אצל מטופלים. בזמן אמת החרדה משתלטת והם לא מבינים כמה אנחנו משתדלים לעשות הכול למענם, ורק ברבות השנים מגיעות התובנות ואיתן הברכות.

בעלי הוא מחנך ברמ"ח ושס"ה והוא חנך את ילדינו לפעול ולחשוב בראש גדול, לחשוב קדימה, לקחת עוד צעד, לא להיות אנשים קטנים ופרכים ומצומצמים, להיות כללי-ישראלים, אכפתיים, ולצפות למרחוק. זה היה חשוב לו ולי הרבה יותר מהישגים לימודיים, למרות שהם מוכשרים מאוד. אותי הוא קיבל בעסקת חבילה עם הראש הענק שלי, והוא תוהה איך ראשי הצליח לעבור את תעלת הלידה. אבל סודות מקצועיים לא מגלים. ●

בבתי הספר לרפואה לומדות בעיקר נשים, כנראה בגלל שהבנים המוכשרים הולכים להיי-טק. היום, למרות שזה מקצוע כירורגי עם רפואת חירום ושעות ארוכות, 60 אחוזים מהמתמחים בגינקולוגיה הם נשים. מחקרים אומרים שדווקא רופאות ממין נקבה עובדות יותר שעות ולוקחות פחות חופשים

העני ביותר והמאושר ביותר. היה היה איש עשיר שעבד קשה כל ימיו. הוא לא נח לרגע, ואכן ריבונו של עולם סייע בידו והוא הפך להיות עשיר גדול. באחד הימים יצא לטייל ליד הים לא רחוק מביתו. בעודו יושב על החוף ומתבונן בים הכחול הרגוע, שאל אותו דייג פשוט שישב על החוף בסמוך אליו וחכתו בידו: "מותר לשאול במה אתה עוסק?". "בוודאי", השיב האיש ורוחו טובה עליו, "אני קבלן גדול - בונה בתים, שכונות, מתכנן ערים". "ויש לך גם זמן למשפחה?" הוא מוסיף ושואל. העשיר מכווץ את גבותיו ועונה בטון מתנצל "לא ממש". "למה?" שואל הדייג הפשוט. "כי אני צריך לעבוד קשה כדי להתפרנס". "אהה", מהנהן הדייג ומלטף את זקנו העבות, "בשביל מה אתה עובד כל כך קשה?". "כדי שיהיה לי כסף", משיב העשיר, וכבר קולו נמוך יותר. "ומה אתה עושה עם הכסף?" מפנה אליו הדייג מבט וזלזול קל בעיניו. "אני חוסך כסף רב כדי שאוכל באחד הימים לשבת ימים ארוכים על החוף בלי דאגות". עונה לו הדייג: "באמת דבר מדהים. את זה אני כבר עושה, יום יום שעה שעה..."

מחקר שפורסם במדיה לאחרונה מצא שהציבור העני ביותר בישראל הוא הציבור החרדי, אבל במדדי האושר הציבור הזה דווקא נמצא באחד המקומות הגבוהים ביותר. אותנו זה לא מפתיע. בעיניי, הדבר הכי חשוב הוא ליהנות ממה שאתה עושה. ואיך אפשר שלא ליהנות מלימוד תורה, הטובה מפה. אמי הייתה גננת והיא כל כך אהבה את הילדים ואת העבודה, שהיא הייתה מרגישה יסורי מצפון על כך שהיא עוד קיבלה משכורת.

"רוצים אמא שמחה". בימי הקורונה עברתי תהליך ואני עדיין מחפשת את עצמי. אחרי שנים שבהן עבדתי כמו שלוש נשים לפחות, אני רוצה פסק זמן לחשוב על תחומים נוספים שבהם אוכל לתרום. אין ספק שהסיפוק שבו נשטף הלב כשנולד ילד אחרי ציפייה ארוכה שווה הכול, אבל לפעמים הנפש מבקשת גיוון. בתי אמרה לי: "אמא, אם את עובדת בשבילנו - אז תפסיקי. אנחנו רוצים אמא שמחה". ובאמת מותר לי לקחת צעד אחד אחורה. כעת יש לא מעט רופאות נשים דתיות, אבל זה לא היה כך תמיד. אחת הרופאות אמרה לי פעם שהיא נכנסה לתחום לא רק כי היא ראתה בי ROLE MODEL (לזה אני מרגישה לא ראויה כל כך), אלא גם כי היא ריחמה עליי שהיה עליי כל כך הרבה עומס, כי לא היו עוד רופאות בתחום, והיא באה להקל מהעומס שלי. איזו נחמדה היא.

כשהתחלתי את התמחותי ברפואת נשים היינו שתי מתמחות נשים בלבד. עבדנו באופן מלא עד יום הלידה, וכמובן שלא חלמנו להאריך את חופשת הלידה מעבר ל-84 הימים שהיו מוקנים לכל יולדת על פי החוק. עד כדי כך הקפדנו למזער את הנזק, שממש ביום שחזרתי מחופשת הלידה ילדה חברתי, ד"ר גריסרו, את בתה, כאילו חיכתה שאחזור כדי לא להשאיר את המחלקה בלי נוכחות נשית. היום היא מנהלת את מחלקת נשים ויולדות בשערי צדק.

אבל בימינו, בבתי הספר לרפואה לומדות בעיקר נשים, כנראה בגלל שהבנים המוכשרים פשוט הולכים להיי-טק. שם אומנם העבודה לא קלה, אבל אי אפשר להשוות כלל לרפואה. אין תורניות לילה ושבט, אין איום בתביעות משפטיות, יש פחות מעמסה רגשית ואחריות על חיי אדם, והמשכורות גבוהות יותר.

"גורמי מודיעין עשו כל
שביכולתם כדי לוודא
שהתדמית שלי תיהרס".
יהונתן כולארד

"לא חשבת שעשית משהו יוצא דופן"

למרות בגידת גורמי מודיעין, ההתנערות המתמשכת של
הממסד הישראלי והמחירים האישיים הבלתי נתפסים
ששילם, יהונתן פולארד עדיין חושב שנהג כפי שכל יהודי
היה פועל כדי להגן על מולדתו ♦ בריאיון ראשון ל'בשבע'
מאז שחרורו הוא משתף בתנאי הכלא האכזריים,
בהחלטה לחזור בתשובה בתקופה הקשה בחייו ובאהבה
הגדולה למי שהעניקה לו את יהדותו ואת חירותו

// עכרה לקס

צילום: נעם ריבקין פנטון, פלאש 90

"היא הפכה אותי למי שאני. לא אשכח את זה כל עוד אני חי". יהונתן ואסתר פולארד

יחידה היו לי שני אנשים ששילמתי להם כדי שיודיעו לי אם שמי עולה. למה שניים? שמא אחד משקר לי, אז יש דאבל צ'ק. ביום הראשון בכלא שאל אותי הקצין: אתה עומד לדבר? אמרתי לו שלא. הוא אמר: טוב. יש לך סכין? חשבתי שזו שאלה מכשילה, היססתי ועניתי לא. הוא נתן לי אחד ואמר לי: אתה תצטרך אותו. כבר באותו יום הייתי צריך אותו כדי להגן על עצמי".

המהפך היה קיצוני וקשה לעיכול, ופולארד שאל את אסתר כיצד להתנהל במרחב המאיים והמסוכן הזה. "היא אמרה לי: אתה לא יכול להיות רחוק מדי מהמנטליות שמתנהלת בכלא כי אז תעורר את חשדם של האנשים, אבל אתה גם לא יכול להיות חלק מזה, כי זה לא מקובל. כך התנהלתי".

במחלקה שלו היו רק ארבעה תאים עם שירותים אישיים. לכל השאר היו שירותים ששימשו כמה מאות אסירים, בלי מחיצות. אחרי עשר שנים (!) בכלא הוא הצליח להגיע לתא הנכסף, עם טיפת פרטיות אנושית מתבקשת. "מאוד שמחתי בזה. התקשרתי לאסתר ובישרתי לה על ההישג המעודד, אבל היא שתקה. שאלתי: יקרה, האם את לא שמחה? אז היא אמרה: לא, אני לא. איך תתפלל בתא עם שירותים? שאלתי: אולי אשאר שם יום אחד? היא ענתה: לא, אפילו לא יום אחד. בסוף זה נגמר בכך שווייטרתי על התא ובאותו יום הוא הוצף. הבחור שקיבל את התא במקומי היה מוכן להישבע שידעתי על כך", הוא צוחק ואז מרצין. "היא הייתה המורה שלי. היא הייתה זו ששמרה עליי בחיים באמצעות אהבה ויראת שמיים".

קורבן של שקר ולשון הרע

פולארד הוא אדם מוכר. הפנים שלו מפורסמות והזקן, החולצה הלבנה והשלייקס מאשררים למי שמביט בו שהוא אינו טועה בזיהוי. בעודנו משוחחים ניגש אליו מישור ושואל באנגלית: "אתה פולארד?", הוא מהנהן. "התפללתי עליך כשהייתי ילד", מספר אותו אדם. היום זה אולי נשמע טריוויאלי, אבל זה לא היה כך כשפולארד

מנסח את זה: "הייתי רחוק מהדרך, ממש רחוק מהדרך". אבל "איך אתאיסטים במאורת השועל. כשהכדורים שורקים, כולם צועקים 'אמא' וגם צועקים לאלוקים". לכן הוא ערך היכרות מחודשת עם אביו שבשמיים. "הייתי צריך לבסס מחדש מערכת יחסים עם הקדוש ברוך הוא. אמרתי לו בליבי: אני לא יכול לעשות את זה לבד, אני אצטרך קצת עזרה. אז קיימתי איתו משא ומתן כמו שיהודים תמיד עושים, והתחייבתי לכמה דברים שאני מקפיד לשמור ולעשות אותם עד היום. והוא ראה אותי. אז במובן מסוים זה היה דבר טוב. בעלי תשובה הם אנשים שמגיעים לאמונה באחת משתי דרכים: או בצורה וולונטרית, או שקורה להם משהו רע. ובמקרה שלי אני די עקשן, אז זה היה די רע".

פולארד גם נלחם במצבו ככל יכולתו באמצעות שליחת מכתבים לכל מי שחשב שעשוי להקשיב ולסייע. כמה שבועות לפני שעבר לכלא הבא, כלא באטנר, הגיע אליו מכתב מאסתר. השניים הכירו בקיץ תשל"א, כשהיו בתוכנית נוער. היא סיפרה שהייתה להם "שפה משותפת של אהבת העם והארץ". יום אחד היא קראה בעיתון שיש מישהו שכדאי לכתוב לו מכתבים וכתבה, וכך נוצר הקשר המחודש. שניהם ניסו לשים את האצבע על היום שבו התאהבו זה בזו, ולא הצליחו. "זה היה שם תמיד, מעולם לא אהבתי כמו שאהבתי אותה", אומר פולארד.

אצל בני הזוג פולארד הייתה חלוקת תפקידים ברורה. את התקווה הם תלו בקדוש ברוך הוא ובאמונה בו, אסתר פעלה בחוץ כדי לעשות את ההשתדלות שהשחרור יתרחש, והוא? "שמרתי על פי תתום וחייתי את החיים שהבטחתי להשם שאשמור במהלך שבע השנים האלה, אם אזכה לחיות". אבל זו הייתה רק ההקדמה. "הכלא הבא היה הרבה יותר קשה, כי הרבה אסירים מתו שם בכל יום. זה היה כלא אלים. זה דרש ממני לשנות את המנטליות שלי מלהיות מפקוס בעצמי ללהיות רגיש מאוד לכל דבר סביבי, לכל דבר".

היו לך עיניים בגב.

"בכל מקום. הייתה לי רשת של מודיעים, בכל

"התאים נמצאים 150 מטר מתחת לאדמה. גודל התא הוא שני מטר בכל ציר, גם בגובה. הם הורידו את המים בשירותים פעמיים־שלוש בשבוע ומעולם לא כיבו את האור. אתה שווה שם בבידוד גמור, בלי ספר, בלי מחברת או כלי כתיבה ובלי טלפונים. לבד, לבד, לבד. כשעברתי משם, שבע שנים מאוחר יותר, הייתי היחיד שנשאר בחיים. כל השאר התאבדו"

לאדם שנגזר עליו מאסר עולם בלתי קצוב, בעודו שווה בכלא הפדרלי המאובטח ביותר, כלא מריין שבמדינת אילינוי, לשם נורק פולארד מיד לאחר גזר הדין, בשנת תשמ"ז. "התאים נמצאים 150 מטר מתחת לאדמה. גודל התא הוא שני מטר בכל ציר, גם בגובה. הם הורידו את המים בשירותים פעמיים־שלוש בשבוע ומעולם לא כיבו את האור. אתה שווה שם בבידוד גמור, בלי ספר, בלי מחברת או כלי כתיבה ובלי טלפונים. לבד, לבד, לבד. היינו 32 אסירים שם למטה. מה שהיה משותף לכולנו הוא שלא שיתפנו פעולה, לא דיברנו". כשקיבלו אותך כאסיר, הוא מספר, הסבירו לך שיש לך שתי אפשרויות לעזוב את המקום. "לשתף פעולה או לסיים עם זה. כשהבנת מה קורה היית צריך לקבל החלטה, אם אתה עומד לצלוח את זה או לא. כשעברתי משם, שבע שנים מאוחר יותר, הייתי היחיד שנשאר בחיים. כל השאר התאבדו. כולם".

מה גרם לך לקבל את ההחלטה שאתה שורד את זה? חשבת שתיחלץ משם אי פעם? "לא. חשבתי שזהו, ששם אני אהיה עד סוף חיי. לפעמים אתה חייב לקבל החלטה שהדרך האמונית שבה אתה דוגל חשובה יותר מהחיים שלך. האופן שבו אתה חי משקף את האידאולוגיה שלך, ולהתאבד זה אומר שאני לא מאמין באלוקים".

באותן שנים פולארד לא היה דתי, או כמו שהוא

א זכיתי לראיין אותם יחד, רק בנפרד. לפני כמעט 21 שנים נפגשתי עם אסתר פולארד, שמעתי את הסיפור של יהונתן ואת הסיפור שלה. נדהמתי מהעוולות, התפעלותי מהכוחות והבנתני שאני, אנחנו, חייבים לשנות גישה ולהתחיל לפעול. מאז התפללתי, אמרתי תהילים ועקבתי גם מעל דפי עיתון זה אחרי מצבו של פולארד. כתבתי על העצומות, העתירות, החלטות בתי המשפט, וההודאה של בכירים אמריקניים שנעשה לו עוול עצום. לפני שבע שנים אירע הנס ויהונתן שוחרר מהכלא בתנאים מגבילים. זו הייתה שמחה גדולה, אם כי לא שלמה. רק כעבור חמש שנים, כשהוא נישק את אדמת ישראל יחד עם אסתר, שמעתי באוזניי את פעמי הגאולה. היו כאן סבל וכאב ואובדן של שנים יקרות ושל יכולת להביא חיים לעולם. אבל יש גם תיקון, לפחות חלקי. זה היה חלום: לראיין את יהונתן ואסתר ביחד. לראות אותם מביטים זה בזה בחיבה אחרי 22 שנה של מפגשים מעבר לשולחן. משלימים זה לזה את המשפט. הוא שומר עליה, כפי שעשה ככל יכולתו מרחוק. היא דואגת לו, כי לזה התמסרה במשך שנים ארוכות. אבל לא זכיתי. אסתר נפטרה לפני שנה ממחלת הסרטן, ואני נפגשתי רק עם פולארד, הסוכן הישראלי שסיים לרצות את עונשו הבלתי פרופורציונלי, התגבר על קשיים לא אנושיים ויצא לחופשי.

אבל זה לא מדויק. אסתר לגמרי נכחה בשיחה שלנו, ולא רק משום שדיברנו עליה הרבה, אלא בגלל טביעת האצבעות שלה בבניין האישיות שלו. "הנשמה של אסתר התנדבה לשתי משימות: האחת להביא אותי הביתה, והשנייה להביא אותי הביתה כיהודי אמיתי. היא הפכה אותי למי שאני. לא אשכח את זה כל עוד אני חי", מבטיח פולארד. אז כן, בכל זאת היא הייתה איתנו בתחילת השבוע, בלובי של מלון ענבל בירושלים.

"ככל שרצו שאסתר תשתוק, היא נלחמה יותר"

בפעם ההיא שנפגשתי עם אסתר בירושלים, יהונתן התקשר פתאום מהכלא. הריאיון היה לה קשה. באותן שנים היא לא הייתה יכולה לסמוך על אף עיתונאי. רבים חיפשו ללכלך. פולארד הרגיש הכול בנימת קולה בלבד וביקש לדבר איתי, לעמוד על טיבי ולהבין אם כוונותי טובות.

"זו הייתה כמעט הדרך היחידה שלנו לתקשר", הוא מסביר איך ידע לזהות את הניואנסים הדקים בדיבור שלה דרך שפופרת הטלפון. "היא ביקרה בכלא בתדירות שבה היא הייתה יכולה, אבל הזמן שלנו היה מוגבל בימים ובשעות. לפעמים היא הייתה שווה חודש במוטל סמוך לכלא, שהיה איום ונורא. כולם התחלחו מהמקום שבו היא התאכסנה, אבל לא היה לה אכפת. זה מה שיכולנו לממן. אני הייתי אומר לאנשים, גם לשרים: אם אתם כל כך מתחלחלים תעשו משהו למענה, לא למעני". אבל הם לא הושיטו את היד. "זה פגע בי מאוד. הם יכלו לנטוש אותי, זה בסדר, אני ילד גדול. אבל לעשות מה שעשאו לה - זה בלתי מתקבל על הדעת".

אתה לא מדבר רק על השהייה שלה במוטל. "לא, אני מדבר באופן כללי על היחס אליה, אבל המוטל היה השיא, הוא היה ממש ביוזן. הם העדיפו שהיא תשתוק, וככל שהם הבהירו לה את הנקודה הזאת, כך היא נלחמה יותר. הם לא הבינו את הצד הזה באישיות שלה. מעולם לא פגשתי אדם שהיה אמיץ וחזק כמוה".

עד כמה אמיצה היא הייתה? עד כדי שנישאה

נכלא. מדינת ישראל הפנתה לו עורף ובעקבותיה רבים מאזרחי ישראל. בקרב יהודי ארצות הברית הוא בכלל היה מוקצה מחמת פחד. מה יחשבו עליהם החברים, הממושל, הסביבה? מה יחשבו על הנאמנות שלהם?

"היה מאוד מתסכל להיות קורבן של שקר ולשון הרע. גורמי מודיעין עשו כל שביכולתם כדי לוודא שהתדמית שלי תיהרס, שהתדמית של אסתר תיהרס ושהאמריקנים יבינו שהם לא רוצים אותי בבית. יש כאן בעיה יסודית. לא באמת קיבלנו עצמאות ב־1948. לצערי עדיין יש לנו ממשלה גלותית ומנטליות גלותית. במהלך המאסר שלי, כל מה ששמעתי היה 'אנחנו לא יכולים לגרום לאמריקנים לכעוס כי אנחנו זקוקים להם'. עניתי להם: יש לנו רק בעל ברית אחד, הקדוש ברוך הוא, זהו. ארצות הברית היא הגלות הרביעית. למדינות כאלה יש אינטרס, אין להן חברים, ואנחנו בוודאי לא חברים של המדינה הזאת, אם רואים איך היא מתנהגת איתנו גם בפומבי וגם בדיסקרטיות.

תראו מה הם עשו לי, לסוכן של מדינת ישראל. יש לי מאה אחוזי נכות. הגב שלי נשבר בארבעה מקומות, יש לי פלטה בראש, היו לי המון שברים בכל הגוף. אני ניפצתי את המיתוס שהגולדענע מדינה היא שונה. אנשים מדברים איתי על טראמפ כידיד של ישראל. הרי טראמפ לא נתן שום דבר בחינם, הוא סוחר. וחץ מזה, נשיא אמריקני נמדד בכהונתו השנייה, אז הוא באמת לא חייב כלום לאף אחד. אצל טראמפ זה עוד לא קרה".

פולארד שוחרר אחרי 30 שנה בכלא האמריקני. הוא זכה לחיות עם רעייתו שציפתה לו כל השנים האלה, אבל זה היה מאוחר מדי מכדי להביא ילדים לעולם. והיא כל כך רצתה להיות אמא. "זה היה מר־מתוק. היינו הולכים לפארק והיא הייתה מביטה על כל הילדים משחקים וידעתי שזה קשה לה, אבל היא הייתה מתגברת מיד ואומרת: צריך לדאוג לעתיד היהודי שלהם".

לא הרבה אחרי השחרור של פולארד, בתקופה שבה הוכרח להישאר בארצות הברית תחת מגבלות, אסתר אובחנה כחולה בסרטן. זו לא הייתה הפעם הראשונה שבה הביטה לסרטן בעיניים. בפעם הקודמת היא ניצחה אותו, אבל עכשיו הוא שב, אכזרי ומאיים יותר. "כשאבחנו אותה בניו־יורק אמרו לה: יש לך שישה שבועות לחיות, אז תסדירי את ענייניך", הוא מספר. אסתר לא התרשמה. "היא אמרה: 'השם מנהל את העניינים ועוד נראה'. שישה חודשים אחר כך, כשהגיעו תוצאות הבדיקות, הרופא אמר לנו: 'זו הפעם הראשונה שאני יכול לומר ביושר שאני עד לנס'. אסתר ענתה: 'אמרת לי שאלוקים מנהל את העולם', אז הוא השיב: 'כן, יש משהו מעל המדע'". אסתר לא ויתרה והוסיפה: "אתה צודק, תחשוב על זה".

בארצות הברית היא עוד הצליחה להילחם במחלה, אבל בישראל ההידרדרות הייתה מהירה ובלתי נמנעת. "כבר לא היה מה לעשות. השם נתן לי איתה שש שנים, חמש בניו־יורק ושנה אחת כאן, ואני מודה לו על כך".

אסתר נפטרה במהלך מגפת הקורונה, אבל פולארד מסביר שזה קרה מזיהום ולא מהמגפה עצמה. "הצוות בבית החולים היה נפלא. כשהמצב כבר היה כמעט אבוד, הרופאים יצאו אליי ושאלו מה לעשות, האם לתת לזה להיגמר או לאפשר לה להיאבק. אני לא היסטרי. היא לחמה למעני במשך שלושים שנה, המעט שאני יכול לעשות זה לתת לה להילחם על חייה. אז היא המשיכה לחיות

"לא הרגשתי בנוח עם כל הפעילות הציבורית למעני". ההפגנות לשחרורו של פולארד

"אנחנו בוודאי לא חברים של ארצות הברית, אם רואים איך היא מתנהגת איתנו גם בפומבי וגם בפרטי. תראו מה הם עשו לי, לסוכן של מדינת ישראל. יש לי מאה אחוזי נכות. הגב שלי נשבר בארבעה מקומות, יש לי פלטה בראש, היו לי המון שברים בכל הגוף. אני ניפצתי את המיתוס שהגולדענע מדינה היא שונה"

עוד שש שעות, ונלחמה. לקראת הסוף, כשהקו היה כמעט שטוח, האחיות צעקו עליי וביקשו שאדבר איתה. דיברתי איתה ופעילות הלב שלה חזרו להגע', האיש החזק הזה שיושב מולי בוכה עכשיו. 'לפחות יש לי סיפוק מכך שאני יודע שהיא שמעה אותי ברגעיה האחרונים'".

שני הערכים שהיו חשובים לאסתר בחייה הם אחדות ומסורת. כשהגיעו לישראל היא ערכה לפולארד סיור גם במאה שערים וגם בתל אביב, "במקומות שלא חשבתי שבחזרה נחמדה כמוה מכירה", הוא אומר בקריצה. בשני המקומות היא אמרה לו להביט באנשים ולזכור שהם האחים שלו, שצריך להעריך אותם, להקשיב להם ולכבד אותם בלב פתוח. "היא אמרה שהאויבים הגדולים שלנו הם לא החמאס או איראן, אלא אלה שמנסים להפריד בינינו". לאסתר גם היה חשוב שכל מי שיעלה לארץ יהיה יהודי על פי ההלכה. "היא אמרה שאנחנו מחכים למשיח, אבל אולי המשיח מחכה לנו? האם אנחנו מוכנים?"

כשפולארד ואסתר עלו לישראל הם זכו לחיבוק ארוך וממושך מהציבור הציוני־דתי, שהתפלל ודאג והפגין ולחץ והתחם על עצומות, וקיווה שמשוה מכל זה יפעל את פעולתו על נבחר הציבור בישראל ובארצות הברית. "לא הרגשתי בנוח עם זה", הוא מגלה, "כי לא חשבתי שמה שעשיתי היה יוצא דופן. קיוויתי שעשיתי מה שיהודי נורמלי היה עושה כדי להגן על עמו ומולדתו. אסתר הכריחה אותי לחשוב על זה ולברר לעצמי מה הנקודה. הבנתי שאני חייב לכם תודה כי לולא אתם, לא הייתי שלושים שנה בכלא, מה שהפך אותי ליהודי שאני היום. לכן כשאנשים מודים לי, אני תמיד מודה בחזרה. אנשים חושבים שזה מתוך גימוס. זה לא".

להכיר לילדים חילונים את היהדות

לפני שלושה חודשים נישא פולארד לרבקה אברמס־דונן, אלמנה ואם לשבעה, והוא מתרגל לחיים בתוך משפחה. זו חוויה חדשה בשבילו. אפילו לשידוך הזה אסתר הובילה. כשנפגשו עם רבקה היא שאלה אותו אם היא מוצאת חן בעיניו, והוא לא הבין מדוע היא שואלת שאלה שלא נשמעת ראויה כל כך. אבל היא ידעה שקיצה קרב. היום פולארד הוא נשיא ומנכ"ל של שני סטארט־אפים שנמצאים בשלב המחקר. תחומי העניין שלו קשורים לעתידה הכלכלי של מדינת ישראל. "בעוד שנה־שנה וחצי יעלו השאלות מה עושים עם זה, ממסחרים את זה? מוכרים את זה? מוכרים את הפטנט? אני הייתי רוצה למסחר את זה כדי ליצור מקומות עבודה. כמה כסף אדם צריך? מספיק כדי לעזור לאחר. זה המפתח שאסתר לימדה אותי. היא אמרה לי תמיד: תן מעשר כי הכסף איננו שלך".

בתוך החיים החדשים שלו, פולארד מבקש להנציח את אסתר הנצחה חיה. עדי גינובורג, שמלווה את בני הזוג פולארד במסירות כבר שנים רבות, הפציר בפולארד לאפשר לכל מי שהתפלל בשבילים כל השנים, למי שהפגין, ליווה ולא ויתר, לקחת חלק בפרויקט. אבל פולארד סירב. מכיוון שהוא מגייס משקיעים, הוא חשב שגם את הפרויקט הזה, להקים מרכז חינוך יהודי מהגיל הרך ועד בר מצווה ולאפי ילדים, פרויקט שאסתר חלמה עליו, הוא יעשה לבד.

הרעיון של הגן צץ ועלה לא רק משום שאסתר לא זכתה לילדים משלה, אלא גם מפני שהתורה, המצוות והחינוך היו כל כך חשובים לה. "היא הבינה שהדת בישראל זה משהו שאתה חי בכל רגע. הארץ הזאת ניתנה לנו במתנה, והדרך לומר על זה תודה היא להתנהג כמו יהודי ולשמור את המצוות. אנחנו לא הולכים לכפות על מישהו לקיים מצוות, אבל היא חשבה שצריך לאפשר לילדים להחליט, שהם צריך לבחור את דרכם מתוך החלטה מושכלת, מתוך ידע והיכרות עם היהדות". המרכז מתעתד לקום בתל אביב והוא מיועד לילדים ממשפחות שאינן מגדירות את עצמן דתיות, אבל מעוניינות בחינוך שנותן מקום של כבוד למסורת.

פולארד החל לעבוד על זה, אבל לא הצליח. "זה היה אסון כי אנשים לא עמדו במילה שלהם. אנשים היו נחמדים והבטיחו הבטחות אבל שום דבר לא התממש, כי זה לא מיוזם שמיועד לעשות כסף. אז הפנמתי שעדי צודק ושזה צריך להיות פרויקט של שותפים רבים. הגעתי הביתה הרבה בזכות הציבור, הקדוש ברוך הוא ואסתר. אם אנשים לא היו שם ולא היו מתפללים ופועלים למעני, הייתי עדיין בכלא. הלחץ שהם הפעילו, המחויבות, זה הציל אותי. וגם לגבי הפרויקט, דלת אחת נסגרה והרבה מאוד דלתות נפתחות עכשיו".

ביום ראשון הקרוב, שנים עשר חודשים אחרי לכתה, יתקיים במלון רמדה בירושלים כנס גדול שבו מתכוונים הפעילים לרתום את כל מי שקיווה והתפלל והיה שותף כל השנים למאבק של השניים - להפוך את ההנצחה של אסתר מחלום למציאות.

אני מרגישה שאסתר איתך כל הזמן.

"אני לעולם לא אשכח אותה. היא הפכה אותי למי שאני היום. היא הבינה שהיא לא תהיה שם כדי להציל את עצמי מעצמי, אז היא עשתה כל שביכולתה לוודא, כפי שהיא אמרה בסוף ימיה, שאני אהיה יהודי אמיתי". ●

צילום: רבקה יפה

התחלה// לפני 32 שנה. נולד וגדל בביתר עילית, הבכור מתוך עשרה אחים.

אבא// ישראל סוכות, בן 53. במקצועו בעל חברה לתכנות מחשבים. "בכל יום במשך כמה שעות אחרי העבודה אבא לומד תורה. הוא סמל למחשבה ועומק. איש בעל חשיבה סדורה".

אמא// רחל סוכות, בת 54. מורה ומחנכת בבית יעקב ומרכזת את תנועת הנוער בתיה בביתר. "אמא כולה לב. הרבה אמונה, הרבה תפילות והרבה אהבת הארץ".

כאן נולדתי// את ילדותו העביר בביתר עילית. "היינו מהמשפחות הראשונות בביתר. זה היה כמו יישוב קטן, שכולם מכירים את כולם. במהלך כל ילדותי העיר נבנתה, ובעצם גדלתי באתר בנייה אחד גדול עד שביתר הפכה לעיר ואם בישראל".

חרדים// גדל במשפחה חרדית המשווית לקהילת זילברמן שבעיר העתיקה בירושלים. "אבא הולך עם כובע וחליפה, אמא מורה בבית יעקב. לא אומרים הלל ביום העצמאות, אבל כן מציינים בבית את היום ואוהבים את הארץ. גדלתי לתוך המורכבות הזאת".

תלמוד תורה// למד בתלמוד תורה חרדי לטאי בביתר עילית. בגיל 12 עבר לתלמוד תורה של הרב זילברמן בעיר העתיקה בירושלים. חמש שנים למד שם. "היינו נוסעים בהסעה כל יום מביתר לירושלים. היה סדר יום עמוס אבל משהו באווירה שם היה כיפי".

לשנן// למד בשיטת לימוד המבוססת על שינון. "למדנו ממש כמו שכתוב במסכת אבות: 'בן חמש שנים למקרא, בן עשר למושנה...' יש משהו בזה שאתה לומד בעל פה שזה מאוד מספק. השינון הוא כמו שריר שאתה מפתח. הפסוקים והמילים עדיין נטועים אצלי במעמקי המוח".

להיות שותף// כשחרב הגירוש הונפה על גוש קטיף ערכו בישיבה עצרות ותפילות לביטול הגזירה. "אני רציתי להפגין ולהיות יותר מעורב במאבק והתחלתי להשתתף בהפגנות".

לו יהי// "באחד הימים חסמנו כביש ונעצרתי. זה היה המעצר הראשון בחיי. הועברתי למגרש הרוסים. במעצר פגשתי מלא חברי דתיים לאומיים. הקסימה אותי המחשבה שהם נחושים להילחם על הארץ. באותו רגע אמרתי לעצמי: לו יהי חלקי עמהם".

בוכה// יום הגירוש נחקק עמוק בליבו. "היו לימודים כרגיל בישיבה ואני התגנבתי לקיוסק ברובע כדי לצפות במסך איך מגרשים אנשים מהבית. עמדתי ובכיתי. בעיקר הרגשתי תחושת חוסר אונים משוועת".

חוצה קווים// "באותם ימים פגשתי את המגורשים שהגיעו לתפילה בכותל, השתתפתי בעצרות ובהפגנות. רציתי להיות חלק מהעשייה הזאת למען הארץ. היה לי ברור שזה רק עניין של זמן עד שאחצה את הקווים ואהפוך לחלק אינטגרלי מהציבור הדתי-לאומי".

על השער// כמה חודשים אחרי הגירושנסע להפגין נגד פיגוע השוק בחברון. "בפעילות בחברון היו צלמים מכל העולם ומתברר שהתמונה שלי הפכה לשער בעיתון צרפתי. כמה ימים אחר כך רב שלי מהישיבה נתקל בעיתון ברובע וראה אותי מרוח על השער. באותו רגע סיימתי את דרכי בישיבה".

צבי סוכות

32

נשוי לחיה ואב לחמש בנות

תושב יצהר

חבר כנסת נכנס של סיעת הציונות הדתית

של מצפן ועוגן בשבילי".

הנחת// חמש בנות. איילה בת 11, טליה בת 9, שיר-ציון בת 8, מעיין-אהבה בת 5 ושלחבת בת השנתיים. "הן הדבר הכי יפה בעולם".

מורה// כווג צעיר קבעו את ביתם ביצהר. "בהתחלה גרנו בקרוואן שעף ברוח". לפני עשור נכנסו לבית הקבע. "הייתי אברך בישיבה ביצהר. בהמשך הייתי מחנך בישיבה התיכונית שבה למדתי. אהבתי את התלמידים שלי, אבל בער בי הרצון להיות חלק מהפעילות שקשורה לארץ ישראל ועם ישראל והודעתי לישיבה שאני לא ממשיך בשנה הבאה".

ממשיך// באותם ימים חבר לאביחי בוארון, שהוביל את מאבק מתיישיבי עמונה נגד הפינוי. "אביחי גייס אותי למטה המאבק נגד פינוי עמונה. בפגישה הראשונה הוא אמר לי שהדרך להציל את עמונה היא חוק ההסדרה, והיחיד שמאמין בו בכנסת הוא בצלאל סמוטריץ'. בסוף אומנם לא הצלחנו להציל את עמונה, אבל החוק עבר. זה היה לשחק את השחמט של הפוליטיקה הישראלית וזה היה קורס מזורז בשבילי במנהיגות ציבורית".

עמיחי// לאחר מכן השתתף במאבק להקמת היישוב עמיחי למפונים. "המאבק קרא לשביתת רעב והפגנות. שם למדתי איך מובילים מהלכים, איך פועלים ומשפיעים".

עוצמה// בקיץ 2017 מונה למנכ"ל מפלגת 'עוצמה יהודית'. "בהתחלה הייתי העובד היחיד במפלגה. עשיתי עבודת שטח רצינית, עברנו בכל

הארץ. למדתי הרבה מהאנשים במפלגה, מיכאל בן ארי, ברוך מרזל, איתמר בן גביר ועוד".

מנטור// כשסיים את עבודתו ב'עוצמה יהודית', מונה לעוזרו של ראש המועצה האזורית שומרון יוסי דגן. "הייתי צמוד ליוסי במאבק לכבישים עוקפים, לתאורה ביו"ש ועוד. למדתי להכיר את נבכי השדה הפוליטי של מדינת ישראל, להכיר את המסדרונות של משרדי הממשלה ולהבין איך הדברים עובדים. יוסי היה מנטור בשבילי".

הפיגוע// רגע מכונן היה כמה ימים אחרי ל"ג בעומר, כ' באייר תשפ"א. "נסעתי הביתה וכשעברתי בצומת תפוח פתאום שמעתי יריות. ירדתי מהר מהרכב ואני רואה את ההרוג יהודה גואטה הי"ד, ואת חברו בניה פרץ פצוץ קשה. זה היה מחזה מטלטל. באותו הלילה שמעתי על גרעין של חבר'ה שעלה להקים מאחוז".

אביתר// למחרת, כשהוא עדיין תחת הרושם הקשה של הפיגוע, הגיע למאחוז החדש, ראה ונדלק. "נתפסתי מיד לרעיון". כך הצטרף והוביל את הקמת אביתר. "יחד עם כמה חברים ארגנו קרוואנים עוד באותו היום. לקחתי התחייבות אישית על מאות אלפי שקלים לחומרי בנייה שלא היה לי מושג איך אני אחזיר, כי האמנתי שמדובר ברגע היסטורי".

חומה ומגדל// "עבדנו בבנייה סביב השעון, בתחושת ציונות. בתוך חודש הקמנו 50 מבנים. משפחות עברו לגור שם. עבדנו בלי הפסקה. ישנתי איזה שעותיים-שלוש בלילה. אנשים התגייסו בכמויות. הגיעו מכל האזור לתת יד בהכול".

מדרשה

- לימוד בהעמקה בכל תחומי התורה
- חברותא לפני כל שיעור
- בית המדרש במרכז היום

תיכונית

- לימודי בגרות מלאים
- מגוון מגמות בקודש, במדעים ובמדעי הרוח
- תנאי פנימיה מלאה/חלקית

אפיקים

- השקעה בתפילה ובעבודת ה' בשמחה
- חבורה שאיתה אפשר לגדול בקודש
- מרחב לאהבת תורה ויראת שמים
עם הרבה מתיקות

יום פתוח לבנות העולות לכיתה ט'
בקמפוס בגבעת וושינגטון

יום רביעי ג' בשבט

ערב היכרות להורים
בזום - לינק דרך הווצאפ

יום שני ר"ח שבט
בשעה 21:00

← **בואו ניפגש!** →

לפרטים ורישום לימים הפתוחים

אתר - midreshetafikim.org // ווצאפ - 08-8511846 // נגה - 055-8863339

במגרש הביתי

בוקר טוב
קם בסביבות 6:30 ומארגן את הבנות למוסדות. "סדר היום משתנה בהתאם לתוכניות, סיורים, פגישות ועוד". לישון הולך אחרי חצות.

השבת שלי
"קודש למשפחה".

פלייליסט
שולי רנד וחנן בן ארי.

צוות לופת
הרב דוד דודקביץ', רב היישוב יצהר. "מנהיג בסדר גודל אחר, תלמיד חכם עצום שמצליח לשלב את תורת החסידות ותורת הרב קוק. אמיץ ובעל שיעור קומה".

לשאלה
"שיהיה יותר אמון בין המגורים השונים בעם ישראל".

לפחית אותי
"הזמן שעובר".

כשאהיה גדול
"אני בצעדי הראשונים בכנסת ומתפלל שאעשה טוב בעיני אלוהים ואדם".

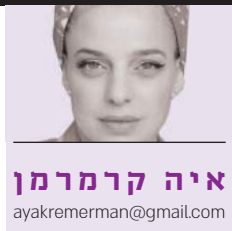
קום יקום // "באותו חודש קמה ממשלת השינוי, אבל אביתר כבר היה עובדה מוגמרת. הגענו להסכמה שתקום במקום ישיבה ובסופו של דבר יישוב לכל דבר. אני מאמין שזה יתגשם בחודשים הקרובים, ובעוד עשור אביתר כבר יהיה יישוב מן המניין בשומרון".

למה לי פוליטיקה // לקראת מערכת הבחירות האחרונה התמודד בבחירות המקדימות במפלגת הציונות הדתית והגיע למקום החמישי. לאחר איחוד הרשימה עם מפלגת 'עוצמה יהודית' ושריונים נוספים שובץ במקום ה-16 ברשימה המאוחדת, ובימים אלו עתיד להיכנס לכנסת באמצעות החוק הנורבגי.

הציונות הדתית // "אני חושב שבצאלא סמוטריץ' הוא אחד הפוליטיקאים הכי מוכשרים, רציניים ועמוקים שיש, ואני שמח על הזכות להיות שותף במפלגתו".

בכנסת // "אני נכנס לכנסת בתפילה גדולה. אני מאמין שזה המקום שבו באמת נקבעים הדברים בעולם המעשה. בסוף דברים מוכרעים בכנסת, וזו הדרך לפעול ולהשפיע". בזמן טקס הצהרת האמונים לכנסת הוא יחשוב על סבו, דוד הלר ז"ל. "סבא שלי, שעלה ארצה כבחור צעיר מארצות הברית בלי משפחה ועם מזוודה קטנה ביד. סבא האמין בכל ליבו שכאן זה הבית, והיום הנכד שלו מכהן בפרלמנט היהודי. זו סגירת מעגל מרגשת מאוד מבחינתי".

אם זה לא היה המסלול // "ללמוד וללמד תורה". ●

איה קרמרמן

ayakremerman@gmail.com

סוף הוא תמיד התחלה

בדיוק כמו שהייתי רוצה שתעשו אתם, גם אני מבקשת לדייק את המקום שלי ולפתוח תקופה חדשה שתבחן מה נכון לי עכשיו. אחרי שמונה שנות כתיבה ב'בשבע', אני נפרדת מהבית החם ומהקוראים שהכניסו אותי אל הלב

נפש בהמתי. אני כנה ואמיתית עם מרחק שנות האור המפריד ביני וביניהן, מראש אני מוותרת על להיות דומה להן. אבל הפעם אחרוג מהכלל. הפעם אני מבקשת מכולנו להסתכל עליהן ולאמץ את מידותיהן. כל אחת מדמויות המופת הנשיות שהן אבני היסוד של העם שלנו הייתה קשובה לעצמה ופעלה לפי מה שהיה נכון ומדויק רק לה. היא לא ויתרה, לא אמרה "לא נעים", לא נעלה במגירה את הרגשות שלה.

שרה - כשדרשה מאברהם להרחיק את ישמעאל. רבקה - בבחירה שלה לסובב את המציאות כדי שיעקב יקבל את הבכורה. לאה - בעקשנות שלה לא להתחתן עם עשו ובמלחמה שלה להיות אהובה. רחל - הייתה קשובה ללב שלה שמעלתו היא ויתור, או בדרישה החד-משמעית שלה מיעקב להפוך לאמא. מרים - בעומדה מול אביה בדרישה שיחזור הביתה. אסתר - כשאמרה: אני פוחדת, למה עובתני? חנה - בתפילותיה מתוך כעס. היא לא אמרה "אבלע את הכעס, אניח אותו בצד כשאני פונה לבורא". היא הייתה קשובה לעצמה והתפללה כשהכעס חלק ממנה. כולן שמו את עצמן בפרונט והיו קשובות למה שנכון להן ומשם פעלו. וגם אלה דברי אלוהים.

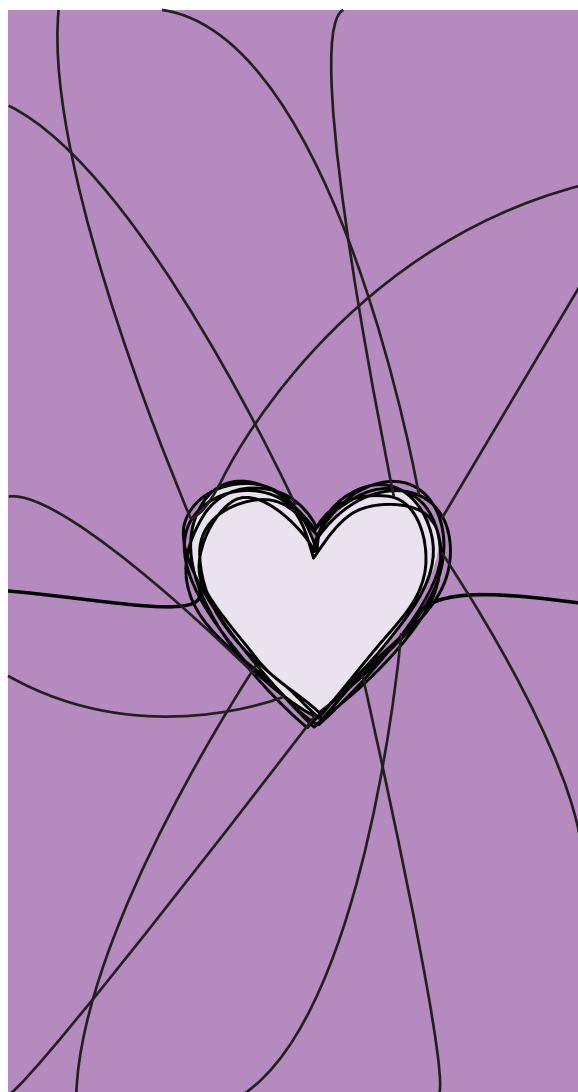
בנשימה עמוקה ובלב מלא חשש והתרגשות, שחיים יחד בתוכי כרגע, אני פוסעת בעקבות האימהות הקדושות. אני הולכת לברר מה נכון ומדויק בשבילי לתקופה הבאה עליי לטובה, אי"ה. לכן הגיע הזמן להיפרד מהטור השבועי שלי בשמונה השנים האחרונות. יש בי צורך לשנות, ללמוד דברים חדשים, להתפתח למקומות אחרים. ומה שאני מאחלת לכם שתעשו, מה שאני מאמינה שצריך לעשות, אני צריכה גם לקיים. זה הזמן להיות קשובה לעצמי ולפעול בלי לתת לפחד לנצח אותי.

זמן לומר תודה

אני רוצה להגיד תודה ל'בשבע', על בית חם והרבה סבלנות. לדודו סעדה, לעמנואל שילה, לנעמה אלידע הכול-יכולה, לחגית רונזבאום שמקבלת בחיוך את הטור בשעות לא שעות. לצוות המסור של העיתון על התנהלות רגישה - תמיד ידעתם שלא רק המחשבות והמילים מוגשות לעריכה, אלא שגם הלב שלי נמצא בפנים.

תודה לכם, הקוראים, שהכנסתם אותי ללב שלכם. ממש, לעומק. שהדברים מהלב שלי נפגשו עם הלב שלכם. שהכנסתם אותי לחיים הפרטיים שלכם. שביקשתם להתייעץ על הכול. שלום בית, חינוך ילדים, מעברי דירה, תזונה, בריאות, שמחות ולפעמים גם פרידות, גירושים ואבל. נתתם לי להיות חלק מהחיים שלכם כמו שהייתי בחייכם. תודה לאלפים שהכינו את המתכונים, ביקשו הבהרות וקנו את הספרים. תודה לכל אלו שביקשו אישור לצטט טורים בעבודות מחקר, בתזות ובדוקטורטים, בהרצאות ובעלוני קירוב. תודה לאלו שפרגנו ולאילו ששתקו כשלא בא להם לפרגן.

תודה לילדים שלי שידעו ש"ביום של טור" לא מדברים עם אמא. תודה לבעלי שערך כל טור לפני כולם. תודה לבורא עולם שכל יום קיבל את הבקשה שלי שהוא יפתח את שפתיי ופי יגיד תהילתו. ●

תודה לכם, הקוראים, שהכנסתם אותי ללב שלכם. ממש, לעומק. שהדברים מהלב שלי נפגשו עם הלב שלכם. שהכנסתם אותי לחיים הפרטיים שלכם. שביקשתם להתייעץ על הכול. שלום בית, חינוך ילדים, מעברי דירה, תזונה, בריאות, שמחות ולפעמים גם פרידות, גירושים ואבל. נתתם לי להיות חלק מהחיים שלכם כמו שהייתי בחייכם

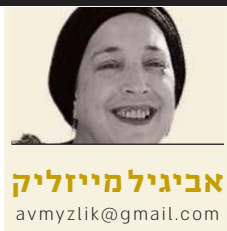
בכנות, כמה פעמים נתתם לפחד לעצור אתכם מלפעול או לגרום לכם להישאר במקום שלא מדויק לכם? כמה פעמים אפשרתם לחוסר הביטחון להוביל את ההחלטות שלכם? אני חושבת שעם יד על הלב, נודה שיותר מדי פעמים. יותר מדי פעמים בחיים אנחנו ממשיכים לעשות משהו רק כי אנחנו מפחדים להפסיק. מפחדים לזוז מאזור הנוחות כדי להגשים חלומות. חוששים להעז כי אנחנו עלולים להתרסק. מפחדים להתחיל דיאטה ולהישבר, מפחדים להתחתן, מפחדים לצאת ללמוד באמצע החיים, מפחדים להשתנות, מפחדים לדרוש את מה שמגיע לנו. יש רגשות שמפחיד בכלל שהם קיימים בתוכנו. ויש רגשות שמפחיד להוציא אותם לאוויר העולם, כי פשוט נתרסק אם לא נקבל את התשובה שהלב שלנו מבקש ממנו. אחר. ההתנהלות התבוסתנית מול הפחד מובילה אותנו להיות לא מודעים ולא קשובים לעצמנו ולדבר הנכון והמדויק לנו.

בשבוע שעבר הלכתי לקניון. באמצע שדרת הקניון נפרש משטח פעילות עצום, וסביבו הצטופפו כמאה אימהות על עולליהן המרותקים. במרכז המשטח עמדה מפעילה לבושה בבגדים ורודים, על צווארה היה תלוי מיקרופון והיא שרה בקול גבוה מדי שירי טרקטורים ונגדנות. צילמתי את הסיטואציה ושלחתי לחברתי הטובה עם הטקסט הבא: "מזמור לתודה שאני כבר לא בגיל הזה של הילדים, שעברה חלפה לה תקופת הפים פם פום של חיי". נפל האסימון, זה הרגע שהבנתי שבאמת תמה תקופה. אני כבר לא אמא לפצפונים. אני כבר לא זו שקמה בלילות מכל שיעול או בגלל מיטה רטובה כי הילד פספס. אני לא רבה על "תסיים מהצלחת". בעיקר אני ממש כבר לא האמא שמחפשת פעילות אחר הצהריים בקניון לתינוק חייכן. תאמינו לי שהייתי כל אלו, ואף יותר, ונהנית מכל רגע. היום כבר לא. חלאס, סיימתי. מיציתי. אני צוחקת ואומרת לילדים שהזדקנתי. שיש להם אמא מבוגרת ובהתאם לזאת אני מסרבת שהפלייליסט המוזיקלי יכלול את "אצא לי השוקה" ו"בייבי שארק". אני מנסה אללי בחזרה את קולות הרקע בבית. לא טוב לכם? תקראו ספר בחדר, קרקס מדראנו עבר דירה. אם לפני שנה עוד התגעגעתי לעונת התינוקות שהייתה מנת חלקי, היום אני שומעת קול של תינוק בוכה ולוחשת לעצמי "איזה כיף שהוא לא שלי".

השבוע, כשהסתכלתי על חיוכי האימהות באמצע הקניון, שמחתי על ההזדקנות הזאת שלי. ועכשיו מה? אם נגמרה תקופה, משמע שתקופה חדשה עומדת בפתח. אני צריכה לקחת את הזמן להתבוננות פנימית על התקופה הבאה. אני צריכה ללמוד מחדש מה עושה לי טוב ומה מיותר בחיי. זו הזדמנות אמיתית לדייק את מה שנכון עכשיו למי שעומדת מולי במראה. שהיא כבר לא בעלת תשובה טרייה, אמא מטופלת בקטנטנים. השתנתי, התפתחתי, גדלתי והתעצמתי. מה נכון לאני החדשה?

ללמוד מהאימהות הקדושות

בגדול, אני לא סובלת כשאומרים לי "תלמדי מהאימהות הקדושות". בעיניי זה מתכון מדויק לכישלון, בכל פרמטר. מעבודת המידות ועד לתפילה ומעלת הוויתור. אני יודעת את

אביגיל מייזליק
avmyzlik@gmail.com

טעם החיים

הילדה השקופה שהייתי בקיבוץ מצאה את הקול שלה דווקא בתחום הקולינרי. אבל אחרי שהבנתי שלהיות שפית במסעדה זה לא ממש בשבילי, גיליתי את השילוב שמוציא מהמטבח שלי אוכל חי, מאיר ושמח

נולדתי בקיבוץ של השומר הצעיר לפני יותר מחמישים שנה, בתקופה שבה התנועה הקיבוצית הייתה בשיאה, פורחת, משגשגת ומלאה עוז. המשמעות המיידית של עובדה זו בשבילי הייתה לגדול בבית ילדים "על מלא", ולחיות מגיל שלושה חודשים ועד גיל שמונה עשרה כחלק מקבוצה, כיתת נחלים.

הייתי ילדה שקטה, ביישנית וחולמנית, בקבוצה עם שנים עשר בנים ועוד שתי בנות חוץ ממני. מהר מאוד למדתי שכדי לשרוד אני חייבת לברוח - לחלומות, לדמיונות, לחיים אחרים שהמצאתי לעצמי, כי בכיתה היה ממש קשה. רק שלוש וחצי השעות של אחר הצהריים שעשיתי בבית הקטן של ההורים, רגעים קסומים ומנותקים מהמציאות, נתנו לי מפלט זמני מהאלמוניות.

בשאר הזמן הייתי סתם עוד ילדה בכיתה, אחת שבקושי משמיעה קול, מרגישה כל כך בלתי נראית. קצת גם מבחירה, כי האווירה בכיתה נחלים הייתה לא פשוטה. חמישים שנה אחורה, כשעוד לא היה ריטלין, נחשבנו לכיתה הבעייתית של הקיבוץ. אחד הזיכרונות הכי חזקים שלי הם מהילד הכי עדין בכיתה. אני זוכרת אותו כל הזמן רץ. הוא רץ... ושאר הבנים אחריו.

כשאתה כל כך בקיא בשיטות היעלמות והסתתרות, אחד הדברים הכי מסובכים בשבילך הוא למצוא את הדרך להישמע. אחותי הגדולה, נגנית צ'לו מחוננת שפיתחה קריירה מוזיקלית מצליחה בניו יורק, היא זו שהשמיעה את קולה בבית, כך שגם בקרב המשפחה הרגשתי איכשהו תמיד בצד. היא הייתה כל כך מוצלחת ומוכשרת, ולא האמנתי שגם לי יהיה אי פעם קול משלי. הייתי הכבשה השחורה הקלאסית מכל צד.

אלופת העוגות של הקיבוץ

האוכל בקיבוץ היה אוכל של חדר אוכל, מפעל הונה חסר טעם וייחוד. עד גיל מבוגר יחסית חשבתי שחצילים, תרד וקישואים למשל הם כמעט אותו דבר, מעין מחית חומה עם ריח איום. לא הכרתי משהו אחר, זו הייתה ההשכלה הקולינרית שלי - רק מה שהגישו לנו שם לאכול.

זה גם היה עולם אחר, בלי תחרויות אוכל ודוקו מכל העולם, בלי אינטרנט ובכלל בלי שפים. מי שהכין אז אוכל היו טבחנים, ואף אחד לא חשב שהם מיוחדים בגלל זה. השיא הקולינרי שלי היה לנסוע לעפולה, העיר הגדולה, ולאכול פלאפל בגולני או לקנות פיצוחים במגדן.

אבל כן היה עוד שיא, והוא היה המקום השמח שלי. אמי עליה השלום הייתה בשלנית בחסד עליון. ומכיוון שכל האוכל שלה כבר נעשה בשבילה - נותר לה רק להכין עוגות. ואילו עוגות! אמא הייתה אלופת העוגות של הקיבוץ.

על רבע שיש, עם כיור קטן ותנור עתיק - בהתחלה זה אפילו היה בסיר פלא ורק אחר כך השתדרג - היא הכינה בורניות עצומה מאפים מופלאים, מלאי לב, טעם ונשמה. וזה היה המקום שלי, לעמוד על כיסא קטן לידה, לחכות בתקווה שהיא כבר תסיים ואני אוכל "לנקות" את הקערה

עם הלקקן. לא כמוני היום, שמתקמצנת ולא משאירה לילדים שלי כלום, אמא הייתה נדיבה ותמיד השאירה בכוונה הרבה בקערה. אני זוכרת בבהירות את התנועות הזריזות, הבטוחות, האוהבות, את הכלים שנשטפים באורח פלא במהירות וביעילות, ובמיוחד את הריח המופלא שממלא את האוויר בעונג של ציפייה לבאות. אח, איזו בלעבוסטע מופלאה היא הייתה יכולה להיות אילו התגוררה בכל מקום אחר פרט לקיבוץ. והמעדנים הכל כך פשוטים וכל כך טעימים שלה - פחזניות, עוגת שוקולד ושמנת, עוגת גבינה אגדית, עוגת אגוזים, עוגת מושלמות, בורקסים, פיצה - הטעם שלהם עדיין עומד וקיים בפי. הייתה ברכה בתנור שלה, וברכה בידיים.

אחר כך גדלתי, עברתי לעיר גדולה יותר מעפולה, עם מטבח שאף חדר אוכל לא סיפק לו אוכל, ופתאום גיליתי עולם. העיתונים התחילו להתמלא בכתבות של שפים, ואני הייתי הולכת לשוק ומתבוננת בהשתאות בשפע הצבעוני והקסום שכמוהו לא הכרתי, חוקרת מוכרים וזקנים שייסבירו לי על כל גבינה וגבינה בדוקו ונוסעת ליפו כדי לקנות דגים שזה עתה עלו ברשת. קניתי את ספרי הבישול הכי מסובכים של שפים עם שלושה כוכבי מישלן, ולא הפסקתי לבשל. להכין חמוצים וריבות ולחממים. לעמוד ארבעה ימים על ארוחה של עשר מנות. הייתי מאושרת! פתאום היה לי קול. האוכל חיך אליי, התגלה לי, האיר לי פנים.

נפרדת מהסררויס והפס

אחר כך עשיתי טעות והחלטתי להפוך את התחביב למקצוע. אני אהיה שפית! חלום חדש נולד והתנפץ על קרקע המציאות של עבודה קשה יותר מכל מה שהדמיון שלי יכול היה להכיל. אומנם הצלחתי מאוד, ובגיל 26 כבר הייתי שפית של מסעדה נחשבת, אבל איכשהו, לא לזה חיכיתי. ודווקא שם גיליתי משהו אחר, בלי לדעת שבעצם אותו חיפשתי: בורא עולם.

דווקא דרך המאבקים, הקשיים, הניסיון למצוא מי אני כאן, בין כל שאר הקולות והמסעדות והשפים - גיליתי אותו, ויחד איתו נולד גם הקול שלי.

גיליתי שמסעדות זה ממש לא בשבילי, אבל לבשל לשבת דווקא כן. וברגע הראשון שהתחלתי לכתוב על אוכל, נפרדתי מהסררויס והפס - בלי שום חרטת או רצון לחזור לשם. גיליתי שאפשר לחבר ולאחד את שתי האהבות של חיי - בישול וכתבה, ולמצוא שם אושר. זכיתי לשנים רבות של כתיבת מתכונים, בלוג ותוכנית רדיו על אוכל, ולהוציא לאור עשרים ומשהו ספרי בישול, לצד כתיבת ספרי קריאה וסיפורים.

למדתי שאני הכי אוהבת אוכל פשוט, חי, שמח, מאיר. בריא אם אפשר, ובעיקר - טעים! ואחרי כל הפתיחה הזאת, רציתי לומר שאני מאוד מתרגשת ושמחה להתחיל לכתוב את הטור כאן, בעיתון 'בשבע', ומקווה להצליח לשתף גם אתכם באוכל שאני הכי אוהבת וברגעים שמחים מתוך המטבח שלי. ●

אני זוכרת בבהירות את התנועות הזריזות, הבטוחות, האוהבות, ובמיוחד את הריח המופלא שממלא את האוויר בעונג של ציפייה לבאות. והמעדנים הכל כך פשוטים וכל כך טעימים שלה - פחזניות, עוגת שוקולד ושמנת, עוגת גבינה אגדית, עוגת אגוזים, עוגיות מושלמות, בורקסים, פיצה - הטעם שלהם עדיין עומד וקיים בפי. הייתה ברכה בתנור שלה, וברכה בידיים

צילום: שושי מילר

תאוננו בשוקולד חלב
ובשוקולד לבן

קראמו ריבת חלב

אבא שלי הגיע מארגנטינה, כך שריבת חלב הייתה חלק חשוב מטעמי הילדות שלי. שיא של טעם מנחם, מלטף, עשיר ואהוב במיוחד. ופעם, דודה אחת הביאה לנו מארגנטינה מעדן מושלם: קרמבו ממולא בקרם ריבת חלב. את הטעם המדויק לא הצלחתי לשחזר, אבל הגעתי הכי קרוב שאפשר - הקרמבוים האלה נחטפים בהתנגבויות יחידיים למקרר, ובצדק. הם טעימים בצורה לא רגילה. מכינים אותם בשני שלבים: בשלב הראשון עושים את העוגייה והקרם, והציפוי נעשה רק אחרי הקפאה של שמונה שעות. אבל בעיניי הם ממש שווים את ההשקעה! ממליצה לכם לגוון את השוקולד ולצפות גם בשוקולד חלב ובשוקולד לבן.

כ-40 יחידות	מנחם הפסלה	מנחם אפייה	דרגת קושי:
	8 עגות	10 דקות	בינונית
למליית:	למליית:	למליית:	
500 מ"ל שמנת מתוקה	כוס ורבע קורנפלוור	כוס וחצי קמח	
4 כ"ס ריבת חלב	כוס וחצי קמח	סקית אלקת אפייה	
3 כפות סוכר	200 גרם חמאה רכה	2 ביצים	
כף אינסולט פודינג ונל	רבע כוס אלקת סוכר		
לציפוי:			
300 גרם שוקולד מריר עבור לקוויות			
כף חמאה			

מכינים את העוגיות: מחממים תנור לחום של 180 מעלות. מקציפים יחד במיקסר את הביצים והחמאה עד לקבלת תערובת רכה. מוסיפים את שאר החומרים ומערבבים במהירות בינונית או מעבדים בידיים לקבלת בצק רך אך לא דביק. מחלקים את הבצק לפיסות אחידות בגודלן ויוצרים מהן כדורים. משטחים את הכדורים לעיגולים דקים, בעובי של חצי סנטימטר, על שתי תבניות התנור מרופדות בנייר אפייה. מכניסים לתנור ואופים 9-10 דקות, עד שהעוגיות מזהיבות קלות. מוציאים ומצננים.

מכינים את הקרם: מקציפים במיקסר במהירות גבוהה את השמנת המתוקה, הסוכר ואינסולט פודינג במשך 3-4 דקות, עד להתייצבות מלאה של הקצפת. שמים את ריבת החלב בקערה ומוסיפים לה 3-4 כפות מהקצפת. מערבבים היטב עד שריבת החלב משנה את מרקמה ומתרככת. מוסיפים את שאר הקצפת ומערבבים בעדינות בתנועות עטיפה, עד שמתקבלת תערובת אחידה. מעבירים את הקרם לשק זילוף עם פייה חלקה ומזלפים בתנועות עגולות על כל עוגייה עיגולים של הקרם. אפשר לשים יותר או פחות קרם, לפי הטעם, אני אישית אוהבת כמות בינונית. מעבירים את העוגיות עם הקרם להקפאה של שמונה שעות לפחות.

מצפים בשוקולד: שמים את השוקולד והחמאה בקערה חסינת חום, שמים בסיר מים בגובה של 2-3 סנטימטרים, מניחים עליו את הקערה ומביאים לרתיחה. מבשלים ומערבבים 3-4 דקות, עד שכל השוקולד נמס. נזהרים שלא יחדרו מים לקערה עם השוקולד. מצננים מעט את השוקולד, כ-10 דקות. מוציאים את העוגיות הקפואות וטובלים את הקרם בשוקולד כך שהוא יצפה אותו מכל צד. מניחים על רשת וממשיכים להכין באותה צורה את כל העוגיות. שומרים במקרר עד להגשה.

כל הקודם זוכה!!!

החזרה בעיצומו בואו להתחמם

מתארגנת קבוצת רכישה

מחמם המים פועל על גז דבר שחוסך מאוד
בחשמל ומיוחד במהירות בו הוא מחמם את
המים. עם המכשיר ניתן ליהנות ממים חמים
בלי הפסקה, 24 שעות ביממה.

כעת, מתארגנת קבוצה של לקוחות
אמישראלגז, לרכישה מרוכזת של מחממי
מים בהנחה משמעותית ובמחיר אטרקטיבי.
ההצעה קיימת אך תלויה במספר הנרשמים.

כל המעוניין להצטרף לקבוצה
או לקבל פרטים נוספים
מוזמן לפנות בהקדם:

מנחם 055-6746672
m0556746672@gmail.com

ניתן להתקשר בין השעות
19:00-22:00 | 14:00-16:00